

आ.व.२०७९/०८०

सम्पर्क: ०६९-५२०१३५,
mgddfo@gmail.com

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
डिजिटल वन कार्यालय, म्याग्दी

वार्षिक प्रतिवेदन ०७९/१०८०

प्रदेश सरकार

गण्डकी प्रदेश

वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदी

फोन नं. ०६९-५२०९३५

प्रकाशक

: श्री डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदी

: फोन नं. ०६९-५२०१३५

: Email : mgddfo@gmail.com

पुस्तिका तयार गर्ने

: स.व.अ. श्री नर बहादुर क्षेत्री

: डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदी

मुद्रण

: बन्धु अफसेट प्रेस,

नयाँबजार, पोखरा फोन : ०६९-५८२३४४

मन्त्रव्य

म्याग्दी जिल्ला गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने एधार जिल्ला मध्ये एक हो भने तीन वटा हिमाली जिल्ला मध्ये एक हो । यस जिल्लामा ४७ प्रतिशत अर्थात् १,०८,४७० हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ । स्थानीय तह अनुसार हिसाव गर्दा धवलागिरि गाउँपालिकामा सबै भन्दा धेरै र बेनी नगरपालिकामा सबैभन्दा थोरै वन क्षेत्र रहेको छ । संरक्षण र उत्पादकत्व वृद्धिको चुनौती हुदौङ्हुदै पनि म्याग्दी जिल्लाको वन क्षेत्र अथाह सम्भावना भएको क्षेत्र हो । राष्ट्रिय वन नीति २०७५ ले पनि व्यवस्थित वन क्षेत्र र सन्तुलित पर्यावरण मार्फत नेपालको आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक समृद्धिमा योगदान पुर्णाउने दुरदृष्टि राखे को कुरा विदितै छ ।

यो पुस्तिकामा आर्थिक बर्ष २०७९/१०८० मा डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी र यस अन्तरगतका ६ वटा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूले सम्पादन गरेका वार्षिक कार्यक्रमहरू र अन्य कामहरू, काम गर्दा आईपरेका समस्याहरू र समाधानका उपायहरू, वन क्षेत्रका अवसर र चुनौतीहरू समावेश गरिएको छ । यसवाट भविष्यमा प्रभावकारी र समन्वयात्मक रूपले कार्यक्रमहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र अभिलेखिकरण गर्नमा थप सहयोग पुग्ने अपेक्षा गर्दछु । आशा छ, यो वार्षिक प्रगति पुस्तिका वन क्षेत्रका सरो कारवालाहरूलाई लाभप्रद हुनेछ भन्ने आशा छ ।

अन्त्यमा, जनशक्तिको अभाव भौगोलिक विकटता, श्रोत र साधानको अभावका बाबजूद यस कार्यालयले हासिल गरेको उच्च प्रगतिको लागि डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यो वार्षिक प्रगति कम्पाईल तथा ले खन कार्यमा अहोरात्र खट्नु भएका सहायक वन अधिकृत श्री नर बहादुर क्षेत्रीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यो पुस्तिका अध्ययन गर्नु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरूवाट पुस्तिकामा देखिएका कमी कमजोरीहरू औल्याई भविष्यमा अभ परिस्कृत एवं परिमार्जित वनाउन अमूल्य सल्लाह र सुभावहरू यस कार्यालयको ठेगाना तथा ईमेलमा पठाई सहयोग गर्नु हुन सम्पूर्णलाई अनुरोध गर्दछु ।

मनोज रानाभाट
नि. डिभिजनल वन अधिकृत

विषयसूची

विवरण	पेज न.
परिच्छेद एकः पृष्ठभूमी	१
१.१ स्थागदी जिल्लाको सामान्य परिचय	१
१.२ डिभिजन वन कार्यालयको परिचय	३
१.३ डिभिजन वन कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार	४
१.४ डिभिजन वन कार्यालयबाट संचालित कार्यक्रमहरू	६
परिच्छेद दुईः आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बार्षिक प्रगति विवरण	
२.१ बार्षिक कार्यक्रमहरूको समग्र भौतिक तथा वित्तिय प्रगति प्रतिशत	७
२.२ सम्पन्न हुन नसकेका क्रियाकलापहरू	८
२.३ क्रियाकलापगत संक्षिप्त प्रगति विवरण	८
२.३.१ डिभिजन र सब डिभिजन वन कार्यालयको भवन मर्मत सुधार	८
२.३.२ नर्सरी मर्मत	९
२.३.३ विरुद्धा उत्पादन, खरिद र वितरण	९
२.३.४ पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेतीमा अनुदान	१०
२.३.५ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह गठन	११
२.३.६ एक निर्वाचन क्षेत्र एक कृषि वन कार्यक्रम	११
२.३.७ सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरण	१२
२.३.८ मालीखोला तातोपानी कुण्ड निर्माण कार्य	१४
२.३.९ नदी उकास तथा खाली क्षेत्रमा वृक्षारोपण	१४
२.३.१० पर्यटन पूर्वाधार कार्यक्रम	१५
२.३.११ वन डढेलो व्यवस्थापन तथा वन व्यस्थापन सामग्रीहरू खरिद	१६
२.३.१२ वन व्यवस्थापन गरी काठ उत्पादन (सामुदायिक वन)	१६
२.३.१३ मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन	१७
२.३.१४ वन अतिक्रमण हटाई व्यवस्थापन	१९
२.३.१५ सब-डिभिजन वन कार्यालयको सुदृढीकरण	२०
२.३.१६ मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार कार्यक्रम	२०
२.३.१७ वातावरणीय कानुन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गोष्ठी कार्यक्रम	२१
२.३.१८ वन्यजन्तु सम्बन्धी प्रचारप्रसार कार्यक्रम	२१
२.३.१९ प्रचारप्रसार सामग्री प्रकाशन तथा वितरण	२२
२.३.२० जिल्ला जडिबुटी फोकल टिमको बैठक	२२
२.३.२१ जिल्ला स्तरीय अपराध नियन्त्रण इकाई गठन तथा इकाई समन्वय बैठक	२३
२.३.२२ वन डढेलो सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय बैठक	२४
२.३.२३ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह संस्थागत सुदृढिकरण तथा ...	२४
२.३.२४ एक सामुदायिक वन एक पोखरी निर्माण	२६

२.३.२५	सामुदायिक वनमा स्थलगत अभ्यास	२६
२.३.२६	प्राकृतिक रूपमा रहेका जडिवुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन	२७
२.३.२७	वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी	२८
२.३.२८	उत्कृष्ट सामुदायिक वन उपभोत्ता समूहहरूलाई पुरस्कृत	२८
२.३.२९	विश्व वातावरण दिवस २०८०	२९
२.३.३०	राष्ट्रिय बृक्षारोपण दिवस २०८०	२९
२.३.३१	सामुदायिक वन उपभोत्ता समूहको अनुगमन तथा मूल्यांकन	२९
२.३.३२	सार्वजनिक सम्पतीको मर्मत तथा सुधार	२९
२.३.३३	वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन	२९
२.३.३४	पहिरो ग्रस्त क्षेत्र / खोला किनारा बृहत बौस रोपण कार्यक्रम	३०
२.३.३५	सवडिभिजन स्तरीय सा.व.को असल अभ्यास सम्बन्धी अन्तकारिया कार्यक्रम	३०
२.४.	वन पैदावार बित्रिको विवरण	३२
२.५	मुद्दा सम्बन्धी विवरण	३५
२.६	बेरुजु र बेरुजु फर्झ्यौट सम्बन्धी विवरण	३६
२.७	राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना सम्बन्धी कामको विवरण	३६
२.८	विविध कामको विवरण	३९
	परिच्छेद तीन: कार्यक्रमको समीक्षा	
३.१	कार्यक्रमका उपलब्धीहरू	४०
३.२	समस्या तथा चुनौतीहरू	४१
३.३	समाधानका प्रयास तथा उपायहरू	४२
	तालिकाहरू	
	तालिकाको विवरण	पेज न.
तालिका नं. १	स्थानिय तह अनुसार वन क्षेत्रको क्षेत्रफल	२
तालिका नं. २	समग्र वन क्षेत्रको क्षेत्रफल	२
तालिका नं. ३	प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको विवरण	५
तालिका नं. ४	प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण	६
तालिका नं. ५	प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण	६
तालिका नं. ६	प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण	६
तालिका नं. ७	प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको आ. व.....	७
तालिका नं. ८	भवन मर्मत सम्भार गरिएका सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूको विवरण	७
तालिका नं. ९	नर्सरीमा उत्पादन भएका विरुवाहरूको विवरण	८
तालिका नं. १०	कार्यक्रमको नाम तथा अनुदान दिइएको विवरण	१०
तालिका नं. ११	नयाँ सामुदायिक वन उपभोत्ता समूहको विवरण	१०
तालिका नं. १२	एक निर्वाचन क्षेत्र एक कृषि वन कार्यक्रमको विवरण	११
तालिका नं. १३	नविकरण गरिएका सामुदायिक वन उपभोत्ता समूहहरूको विवरण	१२
तालिका नं. १४	माछीखोला तातोपानी कुण्ड निर्माण कार्यको विवरण	१४
तालिका नं. १५	नदि उकास तथा खाली क्षेत्रमा वृक्षारोपण कार्यको विवरण	१४
तालिका नं. १६	पर्याप्यटन पूर्वाधार निर्माणको विवरण	१५

तालिका नं. १७ खरिद गरिएका सामग्रीहरूको विवरण	१५
तालिका नं. १८ सामुदियक वनबाट काठ दाउरा संकलन गरेको समूहको विवरण	१६
तालिका नं. १९ वन्यजन्तुबाट क्षति भएका घरपालुवा जनावारहरूको विवरण	१८
तालिका नं. २० वन्यजन्तुबाट क्षति भई राहत पाउने पिडित वा हकवालाहरूको विवरण	१८
तालिका नं. २१ अतिक्रमण हटाईएको सामुदायिक वनको विवरण	१९
तालिका नं. २२ खरिद गरिएका सामग्रीको विवरण	२०
तालिका नं. २३ वातावरणीय कानुन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गोष्ठीहरूको विवरण	२२
तालिका नं. २४ प्रचारप्रसार सामग्री प्रकाशन तथा वितरणको विवरण	२२
तालिका नं. २५ फोकल टिमको बैठकको विवरण	२३
तालिका नं. २६ वैठकको विवरण	२४
तालिका नं. २७ वन डेढेलो सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय बैठकको विवरण	२४
तालिका नं. २८ एक सामुदायिक वन एक पोखरी निर्माण कार्यक्रम कार्यन्वयन ...	२६
तालिका नं. २९ स्थलगत अभ्यास कार्यक्रम कार्यन्वयन भएका सामुदायिक ...	२८
तालिका नं. ३० प्राकृतिक रूपमा रहेका जडिवुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन ...	२९
तालिका नं. ३१ उत्कृष्ट सामुदायिक वनहरू र सम्मानित कर्मचारी र ...	२९
तालिका नं. ३२ डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दीको भवन मर्मत तथा सम्भार	३०
तालिका नं. ३३ वन पैदावार विक्रीबाट प्राप्त राजश्वको विवरण	३०
तालिका नं. ३४ पहिरो ग्रस्त क्षेत्रमा वाँस तथा अम्रिसो रोपण कार्यक्रमको विवरण	३१
तालिका नं. ३५ सामुदायिक वनमा असल अभ्यास कार्यक्रमहरू कार्यन्वयन	३१
तालिका नं. ३६ वन पैदावार विक्रीबाट प्राप्त राजश्वको विवरण	३२
तालिका नं. ३७ संकलन पूर्जी र राजश्वको विवरण	३३
तालिका नं. ३८ मुद्दा सम्बन्धी विवरण	३५
तालिका नं. ३९ असुल उपर भएको बेरुजुको विवरण	३६
तालिका नं. ४० जग्गा सट्टा भर्ना र वृक्षारोपणका लागि प्राप्त रकमको विवरण	३६
अनुसूचीहरू	
अनुसूचीहरूको विवरण	पेज नं.
अनुसूची १ संघ सशर्त अनुदान तर्फ साधारण खर्चको विवरण	४४
अनुसूची २ डिवकाको साधारण खर्चको विवरण	४५
अनुसूची ३ प्रदेश र संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तिय प्रगति	४७
अनुसूची ४ दरवन्दी विवरण	५०
अनुसूची ५ हालसम्म कार्यरत कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली	५१
अनुसूची ६ कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली	५२
अनुसूची ७ आ.व. २०७९/०८० मा दर्ता भएका फर्निचर उधोगहरूको विवरण	५४
अनुसूची ८ भवन र घर जग्गाको विवरण	५७
अनुसूची ९ वन तथा वातावरण सम्बन्धी नीति तथा कानूनको सूची	६०
अनुसूची १० नागरिक बडापत्र	६२
अनुसूची ११ सूचना अधिकारीसंग सूचना माग गर्ने ढांचा	६४

परिच्छेद एक

पृष्ठभूमी

१.१ म्याग्दी जिल्लाको सामान्य परिचय

हालको म्याग्दी जिल्लाको भूगोल ऐतिहासिक रूपमा पर्वत राज्य अन्तर्गत पर्दथ्यो । यो जिल्ला वि.सं. २०१८ सालमा कायम भएको जिल्ला हो । नेपालको सविधान २०७२ जारी भएपछि म्याग्दी जिल्ला प्रदेश नम्बर ४ (२०७५ मा गण्डकी प्रदेश नामाकरण भएको) अन्तर्गतका ११ वटा जिल्ला मध्ये एक जिल्लामा समावेश भयो । म्याग्दी नदीको नामबाट जिल्लाको नामाकरण भएको पाईन्छ । हिमाली जिल्लामा सूचिकृत म्याग्दी जिल्ला समुन्द्र सतहबाट ७९० मिटर देखि ८,१६७ मिटर उचाई सम्म २,२७,१७४ हेक्टर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ र यहाँ १,१३,६४१ (जनगणना, वि.स. २०६८) जनसंख्या बसोबास गर्दथे भने जनगणना, वि.स. २०७८ अनुसार म्याग्दीको जनसंख्या १,०७,३७२ रहेको छ । वि.स. २०६८ र २०७८ को तुलना गर्दा म्याग्दीको जनसंख्या घटेको देखिन्छ । यसको मुख्य कारण भनेको म्याग्दी जिल्लाबाट अन्यत्र जिल्लाहरूमा बसाईसराइ गरी गएकाले घटेको हो । यस जिल्लामा मगर जाती, हिन्दु धर्माबलम्बी, नेपाली मातृभाषीको बाहुल्यता रहेको छ । करिब ८५ प्रतिशत जनशक्तिको पेशा कृषि, पशुपालन र वनसँग सम्बन्धित रहेको छ ।

यस जिल्ला प्राकृतिक र सांस्कृतिक रूपले धनी रहेको छ जसले गर्दा पर्यापर्यटन (Eco-tourism) को प्रचुर सम्भावना रहेको छ । कालीगण्डकी, म्याग्दी र रघुगंगा गरी ३ वटा प्रमुख नदी प्रणालीहरू रहेका छन् । गण्डकी प्रदेशको सबैभन्दा अग्लो हिमाल धौलागिरी (८,१६७ मिटर), गुर्जा हिमाल, संसारकै गहिरो खोच अन्ध गल्छी, रुप्से छहरा, भुरुंग तातोपानी कुण्ड, सिंगा तातोपानी कुण्ड, गुराँसको वन भएको घोडेपानी-पुनहिल वन क्षेत्र, टोड्के गाउँ, खोप्रालेक, पेरी भरानी ताल, बराह ताल यस जिल्लाका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य हुन भने गलेश्वरधाम, मालिका मन्दिर, पुलत्स्य आश्रम, नौमुखे ढुंगा, जगन्नाथ मन्दिर, महारानी थान, शिवालय पौवा, ताकमकोट, ढोलठान दरबार आदी ऐतिहासिक-धार्मिक स्थल हुन । यस जिल्लामा १३ वटा भन्दा धेरै सामुदायिक होमस्टे संचालनमा रहेका छन् ।

म्याग्दी जिल्लाको भू-बनौटमा ५६ प्रतिशत पहाडी क्षेत्र, ३६ प्रतिशत हिमाली क्षेत्र र ८ प्रतिशत बेसी क्षेत्र रहेको छ । ग्रेनाईट, निस, चुनढुंगा, खरीढुंगा, स्लेट, शिलजित, तामा, सुन जस्ता खनिज पदार्थ पाईन्छ । जिल्लाको अधिकांश ठाउँमा बलौटे माटो रहेको पाईन्छ । बर्षा र तापक्रममा विविधता हुँदा ४ किसिमका हावापानी र सोही बमोजिमकै वनजंगल (उपोष्ण, समशितोष्ण, शितोष्ण र लेकाली वन) पाईन्छ । वानस्पतिक आधारमा चौडापाते वनको बाहुल्यता

छ जस अन्तर्गत चिलाउने, उत्तिस, खर्सु, गुराँस, टुनी आदी पर्दछन् ।

यस जिल्लामा संघीय संसद निर्वाचन क्षेत्र १ वटा (सांसद खम्भीर गर्वुजा) र प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र २ वटा (रेशम जुग्जाली र हरि बहादुर भण्डारी) रहेका छन् । ६ वटा स्थानीय तह अन्तर्गत ४५ वटा वडा रहेका छन् ।

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र (२०७५) अनुसार म्यागदी जिल्लाको वन क्षेत्रको विवरण यस प्रकार छन् ।

तालिका नं. १ स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रको क्षेत्रफल

स्थानीय तह र आरक्ष	कुल क्षेत्रफल (हेक्टर)	कुल वन क्षेत्र (हेक्टर)	बन क्षेत्र (प्रतिशत)
बेनी नगरपालिका	७,६४९	२,८७४	३७.६१
मंगला गाउँपालिका	८,८६४	५,४४५	६१.४३
मालिका गाउँपालिका	१४,६८३	९,३३७	६३.६०
धवलागिरी गाउँपालिका	८५,६६०	३५,५७१	४१.५३
रघुगंगा गाउँपालिका	३७, ८३२	२२,१७८	५८.६२
अन्नपूर्ण गाउँपालिका	५५, ५३८	२८,३२२	५१.००
ढोरपाटन शिकार आरक्ष	१७,७५६	४,९६२	२३.४४
जिल्लाको जम्मा	२,२७,९७४	१,०७,८८९	४७.३२

तालिका नं. २ समग्र वन क्षेत्रको क्षेत्रफल

विवरण	क्षेत्रफल हे
जिल्लाको कुल क्षेत्र	२,२९,७०६
कुल वन क्षेत्र	८४,४५२
संरक्षण क्षेत्रको वन क्षेत्र (अन्नपुर्ण)	३,७५३
ढोरपाटन शिकार आरक्ष	१,२६०
डिभिजन वन कार्यालयको वन क्षेत्र	७९,४३९
सरकारद्वारा व्यवस्थित वन क्षेत्र	५५,२०४.०८
धार्मिक वनको क्षेत्रफल	११.९५
सामुदायिक वन क्षेत्र	२५,६९६.९९
अन्य प्रयोजनको लागि दिएको वन क्षेत्र	४१.९६
कवुलियती वनको क्षेत्रफल	०.९८
Reachable Forest DFO only	२८३५९.७२३

१.२ डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दीको परिचय

वि.सं. २०३४ सालमा म्याग्दी जिल्ला र मुस्तांग जिल्ला हेर्ने गरी म्याग्दीमा "म्याग्दी वन डिभिजन कार्यालय" को नामबाट वन कार्यालय स्थापना भएको थियो । पछि वि.स. २०४० सालमा छुट्टै "जिल्ला वन कार्यालय, म्याग्दी" गठन भएको थियो । वि.स. २०५० देखि वि.स. २०७५ सालसम्म "जिल्ला वन कार्यालय" मातहतमा ८ वटा रेन्जपोष्ट (पछि ईलाका वन कार्यालय) कायम रहयो भने मिति २०७५।५।३ पश्चात गण्डकी प्रदेश सरकार अन्तर्गत उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन निर्देशनालय, पोखराको मातहतमा रहने गरी "डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी" को नामबाट कार्यालयको पुनर्संरचना भई जिल्लाको वन संरक्षण, सम्वर्द्धन, विकास र सदुपयोगका काम तथा सेवा संचालन हुदै आएको छ । डिभिजन वन कार्यालयको भवन बेनी नगरपालिका, वडा नं. ७, मंगलाधाट स्थित RCUP Complex (Resource Conservation and Utilization Project) मा रहेको छ भने यस मातहतमा ६ वटा सव-डिभिजन वन कार्यालयहरू (बेनी, मंगला, मालिका, धवलागिरी, अन्नपूर्ण र रघुगंगा) रहेका छन् । सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूको नाम र कार्यक्षेत्र जिल्लाका स्थानीय तहहरूसँग एकाकार गरिएको छ तर मुकाम भने केही फरक रहेका छन् । सबै सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूको आफ्नै भवन रहेको छन् । कार्यालयसँग एक वटा बोलेरो जीप र ६ वटा मोटरसाईकल रहेका छन् । यस कार्यालय र अन्तरगतका कार्यालयमा गरी कुल ४४ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ । स्थापना समय देखि हालसम्म २४ जना व्यक्तिहरू कार्यालय प्रमुख भईसक्नु भएको छ । आ.व. २०७९।८० सम्म यस जिल्लामा ३१४ वटा सामुदायिक वन, २ वटा धार्मिक वन, १ वटा कबुलियती वन र १० वटा दर्ता भएका निजि वन रहेका छन् । १८ वटा सामुदायिक वन महिलाहरूले मात्र व्यवस्थापन गरेका छन् भने ३ वटा सामुदायिक वनमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन पद्धती सहितको कार्ययोजना स्वीकृत भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेकोमा २०७७ जेठदेखि वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन कार्यविधि-२०७७ खारेज भएकोले हाल अन्यौलमा नै रहेका छन् । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल (२,२७,९७४ हेक्टर) मध्ये गुर्जा र लुलांगको १७,७५६ हेक्टर ढोरपाटन शिकार आरक्ष र ४१,६६८ हेक्टर ((नारच्यांग, शिख, घार) अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र अन्तरगत पर्दछन् । यस जिल्लाको ६ वटा स्थानीय तह र ढोरपाटन शिकार आरक्ष समेत गरी कुल ४७.३२ प्रतिशत भूभाग (१,०७,८८९ हेक्टर) वनले ओगटेको छ । यस जिल्लामा चौडापाते, कोणधारी र मिश्रित प्रकारका वन पाईन्छ जसमध्ये खोटेसल्ला, गोब्रेसल्ला, पाटुला सल्ला, ठिग्रेसल्ला, गुराँस, दुनी, उत्तिस, चिलाउने, मौवा, मल्लाटो, तिजु, सिमल, कटुस, चाँप, लेक चाँप (सिर्मु), खर्सु, बाँझ, फलाँट, ओखर मुख्य प्रजाती हुन । घोडेपानी क्षेत्रको गुराँसको जंगल यस प्रदेशकै गौरवको रूपमा रहेको छ । जडिबुटी तथा

गैरकाष्ठ वन पैदावार प्रजाती तर्फ टिमुर, लौठसल्ला, जटामसी, पाँचऔले, कुट्की, यार्सागुम्बा, अल्लो, लोक्ता लगायत १५८ प्रजाती पहिचान भएका छन् भने अल्लो, लोक्ता, निरमसी, विषजरा, अमलवेद, भिरमह, खिरौला, रातो च्याउ, नागवेली, चिराईतो, सतुवा, तेजपात, बोझो लगायत ५५ प्रजातीको संकलन ईजाजत दिन सकिने प्रावधान रहेको छ । म्याण्डी जिल्ला टिमुरको जिल्लाको रूपमा समेत विश्वभरि चिनिन थालेको छ । जिल्लामा टिमुर, सतुवा, दाँते ओखर को व्यवसायिक रूपले विरुवा उत्पादन र खेती विस्तारमा कृषकहरूले विशेष चासो लिएको पाईएको छ । डिभिजन वन कार्यालय मातहत डिभिजन वन नर्सरी, उच्च प्रविधियुक्त नर्सरी, सब-डिभिजन वन नर्सरी गरी ७ वटा स्थायी नर्सरीमा जडिबुटी, काष्ठ प्रजाती, डालेघाँस, सौन्दर्यप्रदक र फलफुल प्रजातीका एकवर्षीय र बहुवर्षीय विरुवाहरू उत्पादन गरी वितरण गरिए आएको छ । बरन्जामा लेक चाँप, घतानमा टिमुर र पात्लेपानीमा उत्तिसको वन बिउ बगैचा (Seed Orchard) स्थापना भएको छन् । यस जिल्लामा वन पैदावारमा आधारित करिव ९३ वटा उद्योगहरू दर्ता भएका छन् । त्यसैगरी, यस जिल्लामा हिउँ चितुवा, हाब्रे, कस्तुरी मृग, भालु, चितुवा, रतुवा मृग, घोरल, रातो बाँदर, नाउर, वन विरालो, स्याल, फ्याउरो, मलसाप्रो जस्ता स्तनधारी, डाँफे, मुनाल, कालिज, गिद्द, जस्ता पंक्षी र सुन गोहोरो, सर्प जस्ता घम्सने जन्तु पाईन्छन् । हाल यस जिल्लामा समेत मानव-चितुवा द्वन्द्व र मानव-बाँदर द्वन्द्व हवावातै बढेको पाईएको छ । वाह्य तथा मिचाहा प्रजाती तर्फ यस जिल्लामा कालो वनमारा, पातीभार, निलो गन्धे, गन्धे, कालो कुरो, भेडे कुरो, लुँडे काँडा, ठूलो टाप्रे, सानो टाप्रे जस्ता वनस्पति पहिचान भएका छन् ।

१.३ डिभिजन वन कार्यालय, म्याण्डीको काम, कर्तव्य र अधिकार

- ◆ जिल्लाको पन्चवर्षीय वन कार्ययोजना तयार गरी वन तथा भू-संरक्षण विभागवाट स्वीकृत गरी लागू गर्ने । चालू पञ्चवर्षीय कार्ययोजनाको म्याद वि.स.२०८० साल असार मसान्तसम्म रहेको छ ।
- ◆ संरक्षित क्षेत्र (ढोरपाटन शिकार आरक्ष र अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र) बाहिर वन्यजन्तुको चोरी शिकारी र आखेटोपहार ओसारपसार नियन्त्रण गर्ने ।
- ◆ वन अतिक्रमण, वन डढेलो, चोरी कटानी, चरिचरन, बसोबास वा पुनर्बास जस्ता कार्यको रोकथाम र नियन्त्रण गरी वनको संरक्षण गर्ने । राष्ट्रिय वन क्षेत्रको कुनै भाग कसैले गैरकानूनी रूपमा दर्ता गरेको भए बदर गर्ने । वन तथा वन्यजन्तु सम्बन्धी कसुर रोक्ने, पक्काउ तथा खानतलासी गर्ने, आवश्यक परे धुँडामुनी लाग्ने गरी गोली चलाउने, वन पैदावार र तत्सम्बन्धी मालवस्तु कब्जामा लिने र लिलाम गर्ने । कम्तिमा रेन्जर पदको कर्मचारी मार्फत मुद्दाको अनुसन्धान तथा तहकिकात गराउने । एक हजार रूपै

यासम्म जरिवाना हुने कसुरमा पक्राउ परेको भए तत्काल जरिवाना तिराई छाडिदिने ।

- ◆ वन ऐन, २०७६ तथा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ बमोजिम अर्ध न्यायिक निकायको रूपमा काम गर्ने । (दुई लाख रूपैयासम्म जरिवाना वा एक बर्षसम्म कैद वा दुबै सजाय हुने मुद्दा नेपाल सरकारले तोकेको डिभिजनल वन अधिकृतले कारवाही र किनारा गर्न व्यवस्था रहेको छ ।)
- ◆ विभिन्न प्रजातीका विरुवा उत्पादन, बृक्षारोपण, वन सम्बर्धन जस्ता कार्यबाट वनको विकास गर्ने र हरियाली प्रवर्धन गर्ने । जडिबुटी विकास कार्यक्रम, कृषिवन विकास कार्यक्रम आदी मार्फत समूह तथा कृषकहरूको आम्दानी बढाउने ।
- ◆ राष्ट्रिय वन समुदाय मार्फत सामुदायिक वन, कबुलियती वन र धार्मिक वनको रूपमा व्यवस्थापन गर्न समूह गठन गर्ने तथा दर्ता गर्ने र कार्ययोजना स्वीकृति तथा कार्ययोजना नविकरण गर्ने । समूहलाई कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयनमा प्राविधिक सहयोग गर्ने । नियमित रूपमा समूहहरूको अनुगमन, मूल्यांकन र अभिमुखिकरण गर्ने ।
- ◆ वन पैदावार (काठ, दाउरा, जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार) को संकलन ईजाजत, नाप पैमाईस र ओसारपासार ईजाजत (छोडपूर्जी) दिने ।
- ◆ वन पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापनामा दूरी प्रमाणित गर्ने, फर्निचर तथा समिल संचालनमा आएपछि अनुगमन र स्टक प्रमाणित गर्ने ।
- ◆ राष्ट्रिय वन भित्रको सिमसार क्षेत्रको संरक्षण, सम्बर्धन र व्यवस्थापन गर्ने । सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन र वन उद्यम विकासमा सहयोग गर्ने ।
- ◆ राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने, निर्णय र सम्झौता पश्चात सद्व्यापन, कबुलियती वन दस्तुर, रुख कटान, क्षतीपूर्ति बृक्षारोपण लगायतका शर्तपालना गर्न लगाउने ।
- ◆ मानव-बन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनिकरण गर्ने, वन्यजन्तुबाट हुने क्षतीमा पिडितलाई राहत दिने, आवश्यकता अनुसार वन्यजन्तुको नियन्त्रण, उदार, उपचार तथा स्थानान्तरण गर्ने र मार्न आदेश दिने ।
- ◆ ढुङ्गा, गिर्ही, वालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को दफा ९ बमोजिम गठन हुने अनुगमन समितिको सदस्य भई काम गर्ने ।
- ◆ सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०७९ को दफा १० बमोजिमको सिफारिस समितिको सदस्यको रूपमा प्रतिनिधित्व गर्ने ।

१.४ डिभिजन वन कार्यालयबाट संचालित कार्यक्रमहरू

डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदीले तपसिल वमोजिम बार्षिक कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको छ ।

तालिका नं. ३ प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको विवरण

प्रदेश सरकार (वन, वातावरण मन्त्रालय) तर्फ	संघ सशर्त अनुदान तर्फ
१. सामुदायिक विकास कार्यक्रम	१. जडिबुटी विकास कार्यक्रम
२. नरसरी, विस्वा उत्पादन र बृक्षारोपण कार्यक्रम	२. राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम
३. पर्यटन विकास कार्यक्रम	३. वन तथा भू-संरक्षण विभाग कार्यक्रम
४. राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	
५. प्रचार प्रसार तथा संरक्षण शिक्षा कार्यक्रम	
६. कृषिवन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	

परिच्छेदः दुई

आर्थिक वर्ष २०७५.०८० को बार्षिक प्रगति विवरण

२.१ बार्षिक कार्यक्रमहरूको समग्र भौतिक तथा वित्तीय प्रगति प्रतिशत

डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदीलाई बिनियोजन भएको बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगती विवरण पाना ३ तोकिएको फर्मेटमा मिति २०८०।०४।०१ मा श्री उधोग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन तथा भू-संरक्षण विभाग, वन निर्देशनालय, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालयमा पठाईएको थियो । प्रगतिको विवरण यस पुस्तिकाको अनुसूचीमा समेत राखिएको छ । न्यून कर्मचारी मौजादाको बाबजूद पनि यस कार्यालयबाट सम्पादित भएका कार्यक्रमहरूको समग्र भौतिक तथा वित्तीय प्रगति उच्च रहेको छ ।

तालिका नं. ४ प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण

सि.नं.	उपशिर्षक	पूँजीगत रु हजारमा	चालू रु हजारमा		जम्मा रु हजारमा
			कार्यक्रमतर्फ	साधारण	
१	डिविका (प्रदेश सरकार)	५३,५०	४४,९६	२६६,०९	३६४,४९
२	संघ सशर्त अनुदान	४५,००	५००	२८,५३	७८,५३
जम्मा		९८,५०	४९,४६	२९४,६२	४४३,०३

तालिका नं. ५ प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण

सि.नं.	कार्यक्रम	विवरण	भौतिक	वित्तीय
१	डिविका (प्रदेश सरकार)	पुजीगत	९९।८७	९९.३१
		चालु	१००।०	९८.७५
२	संघ सशर्त अनुदान	पुजीगत	९९।८९	९९.७९
		चालु	१००।०	१००.००

तालिका नं. ६ प्रदेश सरकार र संघ तर्फका साधारण तर्फको प्रगति विवरण

सि.नं.	कार्यक्रम	रकम रु हजारमा	खर्च रु हजारमा	खर्च प्रतिशत
१	डिविका (प्रदेश सरकार)	२६६,०९	१८७,५४	७०.४८
२	संघ सशर्त अनुदान	२८,५३	२६,६८	९४.९६

तालिका नं. ७ प्रदेश सरकार र संघ तर्फका कार्यक्रमहरूको आ. व. २०७७।०७२, आ. व.

२०७८।०७८ र आ. व. २०७९।०८० प्रगति विवरण स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रमको प्रगतिको

विवरण

सि. नं.	विवरण	आ. व. २०७७।०७८ सम्म	आ. व. २०७८।०७९	आ. व. २०७९।०८०	कै.
१	संघीय पुँजिगत बजेट रु	२२,८०,०००	१५,५०,०००	४५,००,०००	
२	संघीय पुँजिगत खर्च रु	२०,०४,९२०	१३,७२,८३५	४४,८३,९४०	
३	संघीय चालु बजेट रु	१,०४,५७,०००	२६,५०,०००	३३,५३,२००	
४	संघीय चालु खर्च रु	१०,९७,५९०	२६,४४,७००	३१,८६,८९०	
५	प्रादेशिक पुँजिगत बजेट रु	१,०५,००,०००	५५,००,०००	५३,५०,०००	
६	प्रादेशिक पुँजिगत खर्च रु	१५,५५,०००	५४,८०,७५०	५३,२२,२३०	
७	प्रादेशिक चालु बजेट रु	४,८५,००,०००	७३,९४,०००	३०,५९,९००	
८	प्रादेशिक चालु खर्च रु	३,८८,००,०००	७३,३७,०६६	२३,२४,४५०	

२.२ सम्पन्न हुन नसकेका क्रियाकलापहरु

यस आर्थिक वर्ष सम्पूर्ण कार्यक्रमहरु कार्यन्वयन भई सु-सम्पन्न भएका छन् ।

२.३ क्रियाकलापगत सदिपत प्रगति विवरण

२.३.१ डिभिजन र सब डिभिजन वन कार्यालयको भवन मर्मत सुधार

चालु आ.व. मा डिभिजन वन कार्यालयको र सब डिभिजन वन कार्यालय, मालिका, र सब डिभिजन वन कार्यालय, मंगला गरी ३ वटा भवनको मर्मत सम्भार सम्पन्न भएको छ ।

सब-डिभिजन वन कार्यालय, भवन मर्मत कार्यका लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा रु ९,९९,९९९।- रकम खर्च भएको छ ।

तालिका नं. ८ भवन मर्मत सम्भार गरिएका सब-डिभिजन र डिभिजन वन कार्यालयहरुको

विवरण

सि. नं.	सब-डिभिजन वन कार्यालय	कार्यको विवरण	कार्य गर्नेको विवरण
१	सब-डिभिजन वन कार्यालय, मालिका र डिभिजन वन कार्यालय म्यागदीको भवन मर्मत	सब डिभिजन कार्यालयमा घेरबार र वाल लगाउने कार्य र डिभिजन वन कार्यालयको भवनमा ढुङ्गा छाने र परिसरमा ब्लक हाल्ने कार्य इत्यादी	सक्षम बोर्दस प्रा.लि. र खुसी होम्स प्रा.लि.
२	सब-डिभिजन वन कार्यालय, मंगला	सब-डिभिजनको तला थप गरी बैठक हल निर्माण र रड रोगन कार्य	खुसी होम्स प्रा.लि.

२.३.२ नर्सरी मर्मत

चालु आ.व.मा २ वटा नर्सरीको मर्मत गरिएको थियो । हालसम्मा चालु नभएको र बेड तयार नगरीएको सब-डिभिजन वन कार्यालय, रघुगंगामा नयाँ दुई वटा नर्सरी बेड नर्माण गरी जडिबुटीका विरुवाहरू पनि उत्पादन गरीएको थियो । २०७८ सालमा वन डेलले गर्दा डिभिजन वन कार्यालय विरेन्द्रचोकमा अवस्थित नर्सरीको पाइप पूर्ण तवरमा क्षति भएको र ट्यांकी पनि चालु अवस्थामा नरहेकोमा बराहपाखो सामुदायिक वन क्षेत्रमा खरिद गरिएका पाइप बिछ्याई निरन्तर रूपमा पानी आइराख्ने व्यवस्था मिलाईएको छ । नर्सरी बेडमा भारपातले गर्दा नर्सरीको सौन्दर्यमा हास आइरहेकोमा चिप्स खरिद गरी नर्सरी बेडमा चिप्स बिछाईएको, त्यस्तै गरी हाईटेक नर्सरी निर्माण पश्चचात चालु अवस्थामा नरहेकोमा मिस्त्री ल्याई चालु गराईएको र हाइटेक नर्सरीमा वाल हालि गेट सहितको घेराबार पनि गरीएको थियो । यसरी नर्सरी मर्मत कार्यका लागि जम्मा रु २,५०,०००/- रकम खर्च गरिएको छ ।

२.३.३ विरुवा उत्पादन र खरिद

आ.व. २०७८।७९ मा डिभिजन वन कार्यालयबाट उत्पादन भएका र खरिद गरिएका विरुवाको विवरण यस प्रकार छ ।

तालिका नं.५ नर्सरीमा उत्पादन भएका विरुवाहरूको विवरण

सि. नं.	नर्सरी	जडिबुटी (३५,०००)	वन विरुवा (२०,०००)	बहुबर्षीय (११,६६७)
१	डिभिजन वन नर्सरी, वीरेन्द्रचोक र मंगलाधाट	३,०००	२३,०००	४,६८४
२	मालिका नर्सरी, दरबांग	३,०००	५,०००	०
३	मंगला नर्सरी, बाबियाचौर	२,०००	१,८२६	६३०
४	धौलागिरी नर्सरी, ताकम	५,०००	५,०००	१,०००
५	अन्नपूर्ण नर्सरी, भु-तातोपानी	०	०	०
६	बेनी सडिवका नर्सरी, मंगलाधाट	५,०००	४,०००	५,०००
७	सब डिभिजन वन कार्यालय, रघुगंगा	३,०००	०	०
	जम्मा	२१,०००	३८,८२६	११,३९४

सि. नं.	विरुद्ध उत्पादन (संख्या)	आ. व. २०७७।७८	आ. व. २०७८।७९	आ. व. २०७८।७९	कै.
१	बहुवर्षीय विरुद्ध	२९,०००	११,६६७	११३१४	
२	फलफूलका विरुद्ध	१८,५२६	०	०	
३	काष्ठजन्य विरुद्ध	१,६४,६६८	२०,०००	३८,८२६	
४	जडिबुटीका विरुद्ध	१९,३८९	३५,०००	२१,०००	
५	सौन्दर्यप्रदायक विरुद्ध	०	०	०	
६	गत आवको मौज्दात विरुद्ध संख्या	०	०	०	
७	विरुद्ध खरिद (संख्या)	०	१०,९८०	०	
८	फलफूलका विरुद्ध खरिद	१०,०००	७,९५०	१,३००	
९	जडिबुटीका विरुद्ध खरिद	३,०००	३,०३०	१०,७७४	
१०	अन्य	०	०	०	
	जम्मा	२,७१,५८३	१०,४९२	८४,७५८	

बहुउपयोगी	जडिबुटी	बहुवर्षीय
राईखन्यू, निमारो, बकाइनो, चिउरी, किम्बु,	टिमुर, कुरीलो, हर्रा, बर्रा, अमला, तेजपात, बोझो बेलपत्र	गुलमोहर, सिमु, कल्की, गुरास, धुपी, पारिजात

नोट: जडिबुटीका विरुद्ध वाहरु (टिमुर ओखर र सतुवा जातका विरुद्धवाहरु) कोटेसनबाट खरिद गरिएको थियो । फलफूलका विरुद्ध वितरण गर्दा २०८० असार ५ गते सम्म माग संकलन गरी विरुद्ध पाउनेको विवरण प्रकाशन गरी गरिएको ।

डिभिजन वन कार्यालयबाट उत्पादन गरिएका ७२,६८४ र खरिद गरिएका फलफूल तथा जडिबुटीका विरुद्धवाहरु १२,०७४ गोटा र डिभिजन वन कार्यालयबाट बिभिन्न ७ वटा कार्यक्रम अन्तरगत ७ वटा समूहसँग बृक्षारोपण अनुदान सम्झौता भइ वृक्षारोपण गरिएका टिमुर जातका १,४०० वटा र सतुवाका ५,५०० वटा र अतिस, सेतकचिनी, सुन्तला, खयर, बाँस र अप्ररिसो जातका विरुद्ध गरी अन्दाजी ४६.७४ हेक्टर क्षेत्र (वन, निजि, सार्वजनिक) मा बृक्षारोपण भएको अनुमान छ । डिभिजन वन नर्सरीमा उत्पादित खासगरी राईखन्य, निमारो र टिमुर जस्ता विरुद्ध अन्यत्र (पर्वत, स्याङ्गजा, बागलुंग, कास्की) समेत लगेका थिए ।

२.३.४ पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेतीमा अनुदान

आ.व. २०७९।०८० मा तपसिलका कार्यक्रममा तपसिलका समूहले जडिबुटी खेतीका लागि अनुदान पाएका थिए ।

तालिका नं. १० कार्यक्रमको नाम तथा अनुदान दिइएको विवरण

सि. नं.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल रकम ₹	समूहको नाम	ठेगाना	प्रोपाइटरको नाम	सम्झौता मिति	सम्पर्क नं.	कैफियत
	डि.व.का. स्थागदी बाट रु	उपभोक्ता समुहबाट रु							
१	३८५,०००	४४,९२४	४२८,९२४	गौरव अग्निक तरकारी जडिबुटी तथा पशुपंक्षी फर्म	बेनी नगरपालिका वडा नं ०३	डम्पर बहादुर गोताम	२३/०२/२०५०	९८४३४४४९८७९	संघवा ८४८२

२.३.५ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह गठन तथा वन हस्तान्तरण

स्थागदी जिल्लामा हालसम्म जम्मा ३१४ गोटा सा.व.उ.स.लाई मात्र वन हस्तान्तरण भएको ले अझै ठूलो मात्रामा सरकारद्वारा व्यवस्थित वन रहेको छ । चालू आ.व. मा १ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह गठन गरी वन हस्तान्तरण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा उक्त एक गोटा कार्यन्वयन गरी सम्पन्न भएको छ । यो कार्यक्रम सम्पन्न गर्नका लागि आ.व.२०७९/८० को वार्षिक स्वीकृत बजेट रु. ३०,००० (तीस हजार मात्र) मध्ये संलग्न बिल र्भर्ड अनुसारको कूल रु.३०,००० (अक्षरूपी तीस हजार मात्र) नै खर्च भएको छ देखिन्छ ।

तालिका नं. ११ नयाँ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको विवरण

समूहको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी	जनसंख्या	अध्यक्षको नाम र फोन
लसुनबारी	रघुगंगा-८	२४।७७	२५	११५	दुर्गा बहादुर छन्त्याल
समूह दर्ता नं.	दर्ता मिति	कार्ययोजना कोड नं.	कार्ययोजना स्वीकृति मिति	कार्ययोजनाको अवधि	
३१६	२०८०।०३।२४	MGD/PA/03/११	२०८०।०३।२४	१० बर्ष	

२.३.६ एक निर्वाचन क्षेत्र एक कृषि वन कार्यक्रम

स्थागदी जिल्लामा दुई वटा निर्वाचन क्षेत्र रहेकोमा डिभिजन वन कार्यालयले २०७९।११।११ गते सूचना प्रकाशन गरी फोकल टिमबाट छनोट भएका दुई वटा फर्महरूलाई प्रति कार्यक्रम रु ३,००,००० (अक्षरूपी तिन लाख मात्र) विनियोजित भएकोमा दुवै कार्यक्रमहरू सफलता पुर्वक

कार्यान्वयन कार्य सम्पन्न भएको छ । साथै संलग्न बिल-भर्पाइ अनुसारको कूल रु. ५,९९,२०० (अक्षरपी पाँच लाख उनान्सय हजार दुई सय मात्र) नै खर्च भएको छ।

तालिका नं. १२ एक निर्वाचन क्षेत्र एक कृषि वन कार्यक्रमको विवरण

सि.न.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल रकम	कुल रकम	समुहको नाम	ठेगाना	प्रोपाइटरको नाम	सम्झौता मिति	सम्पर्क नं.	विरुद्ध रोपण संख्या
	डि.व.का. स्थागदी बाट रु	उपभोत्ता समुहबाट रु								
१	२८८,०००	२९,०००	३१७,०००	३१७,०००	नरि एकिकृत कृषि फर्म	मंगला गाउँपालिका ३ बराजा	नरिलाल वि.क	२५/०२/२०८०	९८४९४७१२०३	टिमुर १४१३
२	२८८,०००	२९,०००	३१७,०००	३१७,०००	वेविका आर्गानिक तर कारी जडिभुटी तथा पशुपक्षी फलफूल नर्सरी बेनी नगरपालिका ३ भाकिम्ली	राम बहादुर रुचाल	२५/०२/२०८०	९८४९४७१८८	८८४९४७१८८	टिमुर ११३१ औच्चर २८३

२.३.७ सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरण (पुनरावलोकन)

आ.व. २०७९/८० मा ५० गोटा सामुदायिक वनको वन कार्ययोजना पुनरावलोकन गर्ने लक्ष्य रहेकोमा तपसिलका ५० वटा सामुदायिक वनको कार्ययोजना पुनरावलोकन भई ४ प्रति कार्ययोजना स्वीकृत भएको छ । बेनी स.डि.व.का.मा ११ वटा, मालिका स.डि.व.का.मा ५ वटा, धवलागिरी स.डि.व.का.मा १० वटा, मंगला स.डि.व.का.मा ९ वटा, रघुगंगा स.डि.व.का.मा १० वटा र अन्नपूर्ण स.डि.व.का.मा ६ वटा सा.व.उ.स का कार्ययोजना पुनरावलोकन भएका छन् । गत आ.व. मा पनि ५० वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका कार्ययोजना पुनरावलोकन भएका थिए ।

तालिका नं. १३ नविकरण गरिएका सामुदायिक वन उपभोत्ता समूहहरूको विवरण

सि.न.	सामुदायिक बनको नाम	हालको ठेगाना	स्विकृति मिति	अबधि
१	भेडाखर्क सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ४ मुदी, नेरवाङ्ग	३/२४/२०८०	१०
२	रानिवन सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ४ मुदी	३/२४/२०८०	१०
३	दहपातल सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ३ मुना	३/२४/२०८०	१०
४	छेरपातल सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ३ मुना, फलियागाउँ	३/२४/२०८०	१०

सि.न.	सामुदायिक बनको नाम	हालको ठेगाना	स्विकृति मिति	अबधि
५	खोरवाङ्ग गोलखडा सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ३ र ७ सोलवाङ्ग	३/२४/२०८०	१०
६	जानकी महिला सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ७ सिवाङ्ग	३/२४/२०८०	१०
७	खास्ता प्याडबुड कुना सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ४ खास्ता, मुटी	३/२४/२०८०	१०
८	वर्का थोप्ले सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ६ मराङ्ग	३/२४/२०८०	१०
९	थामडांडा सामुदायिक वन	धवलागिरी गा.पा. ६ मराङ्ग	३/२४/२०८०	१०
धौलागिरी गा.पा. जम्मा : ७				
१०	थम सामुदायिक वन	मालिका गा पा १	३/२४/२०८०	१०
११	थाम डाडें सामुदायिक वन	मालिका गा पा १	३/२४/२०८०	१०
१२	डफेरी सामुदायिक वन	मालिका गा पा १	३/२४/२०८०	१०
१३	मौवा डाँडा सामुदायिक वन	मालिका गा पा २	३/२४/२०८०	१०
१४	सानो धैरेनी सामुदायिक वन	मालिका गा पा ६	३/२४/२०८०	१०
मालिका गा.पा. जम्मा ५				
१५	सल्यान सल्लेरी सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. २, सल्यान	३/२४/२०८०	१०
१६	पाखु सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. ५, अर्मन	३/२४/२०८०	१०
१७	मोटेखोला सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. ४, बरजा	३/२४/२०८०	१०
१८	बुकेनी सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. ४, बरंजा	३/२४/२०८०	१०
१९	नेटा सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. ५, अर्मन	३/२४/२०८०	१०
२०	सहयोगी सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. ५, अर्मन	३/२४/२०८०	१०
२१	लरेनी सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. २, बाबियाचौर	३/२४/२०८०	१०
२२	सम्मेनी राताभिर सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. २, बाबियाचौर	३/२४/२०८०	१०
२३	टाढ विरोनी सामुदायिक वन	मंगला गा.पा. ४, बरजा	३/२४/२०८०	१०
मंगला गा.पा. जम्मा : ९				
२४	भ्याकुरे चरिबिसाउना सामुदायिक वन	बेनी न.पा. ४, डाँडाखेत	३/२४/२०८०	१०
२५	चिप्ले टाउको सामुदायिक वन	बेनी न.पा. ५, चिप्लेटी	३/२४/२०८०	१०
२६	चिलेटी सामुदायिक वन	बेनी न.पा. ३, भकिम्ली	३/२४/२०८०	१०
२७	खलखले सामुदायिक वन	बेनी न.पा. ४, सिंगा,	३/२४/२०८०	१०
२८	खरभिर सामुदायिक वन	बेनी न.पा.३, भकिम्ली	३/२४/२०८०	५
२९	लामगरा सामुदायिक वन	बेनी न.पा.१, रल्लेचौर	३/२४/२०८०	१०
३०	शान्ती मिलन सामुदायिक वन	बेनी न.पा. २, ज्यामरुकोट	३/२४/२०८०	१०
३१	ठाडोपाखा सामुदायिक वन	बेनी न.पा. २, ज्यामरुकोट	३/२४/२०८०	१०
३२	तुलगैह सामुदायिक वन	बेनी न.पा. २, ज्यामरुकोट	३/२४/२०८०	१०
३३	आँपारुख सामुदायिक वन	बेनी न.पा. ६, अथुङ्गे	३/२४/२०८०	१०

सि.न.	सामुदायिक बनको नाम	हालको ठेगाना	स्विकृति मिति	अबधि
३४	जैरीखेत सामुदायिक वन	बेनी न.पा.५	३/२४/२०८०	१०
	बेनी न.पा. जम्मा : ११			
३५	ठाडोखानी कालो सल्लेरी सामुदायिक वन	रघुगंगा ६, पाखापानी	३/२४/२०८०	१०
३६	जनहित	रघुगंगा २, राखुभगवती	३/२४/२०८०	१०
३७	डम्मरा	रघुगंगा ६, पाखापानी	३/२४/२०८०	१०
३८	चोकटेखर्क उत्तिसिना	रघुगंगा ८, कुइनेमंगले	३/२४/२०८०	१०
३९	वनखी पाखा भिरपाटा	रघुगंगा २, भगवती	३/२४/२०८०	१०
४०	डिकुना	रघुगंगा २, भगवती	३/२४/२०८०	१०
४१	विलाउने भित्ता	रघुगंगा २, भगवती	३/२४/२०८०	१०
४२	शिरुवारी ठाडीखोरीया	रघुगंगा २ र ३, भगवती	३/२४/२०८०	१०
४३	औल	रघुगंगा ६, पाखापानी	३/२४/२०८०	१०
४४	कोटगाउँ सामुदायिक वन	रघुगंगा ६, कोटगाउँ	३/२४/२०८०	१०
	रघुगंगा गा.पा.जम्मा : १०			
४५	घराम्दी	अन्नपूर्ण गा.पा.७, हिस्तान	३/२४/२०८०	१०
४६	औल	अन्नपूर्ण गा.पा.७, हिस्तान	३/२४/२०८०	१०
४७	नेशरानी	अन्नपूर्ण गा.पा.७, हिस्तान	३/२४/२०८०	१०
४८	टिकोट	अन्नपूर्ण गा.पा.७, हिस्तान	३/२४/२०८०	१०
४९	चित्रेणीपाखो	अन्नपूर्ण गा.पा.३ दाना	३/२४/२०८०	१०
५०	घुमाउने कोखे सल्लेरी	अन्नपूर्ण गा.पा. ८, राम्बे	३/२४/२०८०	१०
	अन्नपूर्ण गा.पा. जम्मा :६			

२.३.८ माछीखोला तातोपानी कुण्ड निर्माण कार्य

अन्नपूर्ण गाउँपालिका वडा नं ०६ मा अवस्थित तातोपानी कुण्ड निर्माण कार्यका लागि रु ५,००,००० (अक्षेरूपी पाचै लाख मात्र) विनियोजित भएकोमा रु ४,८२,००० (अक्षेरूपी चार लाख बयासी हजार मात्र) खर्च भएको थियो ।

तालिका नं. १४ माछीखोला तातोपानी कुण्ड निर्माण कार्यको विवरण

नं. सि.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल रकम रु	समुहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्झौता मिती	सम्पर्क नं.
	डि.व.का. म्यागदी बाट रु	उपभोत्ता समुहबाट रु						
१	४,८०,०००	५४,०००	५,३४,०००	तातोपानी कुण्ड माछी खोला	अन्नपूर्ण गा. पा. ६	चुनिल खड्का २०७९.१०.२९	९८६९४५४७९८	

२.३.५ नदी उकास तथा खाली क्षेत्रमा वृक्षारोपण

आ.व. २०७९।८० मा जिल्लाको नदी उकास तथा खाली क्षेत्रमा वृक्षारोपण कार्यक्रम अन्तर्गत मालिका गाउँपालिका वडा नं दरबाड बजारको तल घेराबार लगाईएको, ग्याविन तिस वटा म्यागदी खोलामा राखि, वृक्षारोपण कार्यक्रम अन्तर्गत खयर २००, राईखन्यू ६००, निमारो २००, पारिजात १००, कल्की ३२० र तेजपात २५० गरी जम्मा १,६७० वटा विरुवाहरू रोपण गरीएको थियो । यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि रु ६,००,०००। (अक्षरेपी छ लाख मात्र) विनियोजित भएकोमा उत्कृत कार्याक्रम कार्यान्वयन गरी जम्मा रु ६,००,०००। (अक्षरेपी छ लाख मात्र) खर्च थियो ।

तालिका नं. १५ नदि उकास तथा खाली क्षेत्रमा वृक्षारोपण कार्यको विवरण

सं. सं.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल रकम रु	समुहको नाम	ठेगाना	प्रोपाइटरको नाम	सम्झौता मिती	सम्बन्ध नं.	प्रजाती रोपण तारबार
	डि.व.का. म्यागदी बाट रु	उपभोता समुहबाट रु							
१	५७६०००	५८०००	६३४०००	भागवती सामुदायिक वन उपभोता समूह	मालिका गा.पा. वडा नं. ६	रामलाल सुनार	१२/२/२०८०	९८५५९९१३४२	सिसौ, खयर, ग्याविन र तारबार

२.३.१० पर्यटन पूर्वाधार कार्यक्रम

आ.व. २०७९।८० मा तपसिलका पर्यापर्यटन पूर्वाधारका काम सम्पन्न भएका छ । आयोजना स्थल रहेको अन्तर्पूर्ण गाउँपालिका वडा नं ०६, घोरेपानीमा पुर्वाधार विकास कार्यालयको ईन्जिनियर मार्फत योजनाको ईस्टिमेट, सुपेरिवेक्षण र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्ने लगाईएको थियो । यस कार्यक्रममा लालिगुरासँ लेखिएको होडिङ बोर्ड, गोल घर, पैदल मार्ग, ट्वालेट र बाथरूम सहितको दुई कोठे भवन र वन्यजन्तुका लागि पोखरी निर्माण गरिएको छ । यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि रु २०,००,०००। (अक्षरेपी बीस लाख मात्र) विनियोजित भएकोमा उत्कृत कार्याक्रम कार्यान्वयन गरी जम्मा रु २०,००,०००। (अक्षरेपी बीस लाख मात्र) खर्च थियो ।

तालिका नं. १६ सामुदायिक वनमा पर्याप्यटन पूर्वाधार निर्माणको विवरण

सि.नं.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल रकम रु	समुदायको नाम	सम्झौता मिती	सम्पर्क नं.
	डि.व.का. स्थानी बाट रु	उपभोता समुहबाट रु				
१	१९,२०,०००	२,३४,०००	२१,५४,०००	लालिगुरुँस एपर्क निर्माण अनन्पुर्ण गाउपालिका, घोरेपानी अनन्पुर्ण गापालि	ठेगाना देवेन्द्र गर्भुजा पुन	१२/६/२०७९ १९४६०६५६२३

२.३.११ वन डढेलो व्यवस्थापन तथा वन व्यस्थापन सामग्रीहरू खरिद

यस अन्तर्गत गरिएका कार्यहरूको विवरण निम्नानुसार रहेका छन् ।

अग्नि नियन्त्रण सामग्रीहरू खरिद : तालिकामा उल्लेखित अग्नि नियन्त्रणका सामग्रीहरू खरिद गरिएको थियो ।

तालिका नं. १७ खरिद गरिएका वन डढेलो नियन्त्रणका सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं.	सामानको नाम	मुल्य (विल विजक अनुसार)						कैफियत
		इक्षु	परिमाण	दर	जम्मा मु. अ. कर बाहेक	मु. अ. कर	सामानको जम्मा मुल्य	
१	Fire Swatter	पिस	१	३,०००.००	२७,०००.००	३५९०	३०,५९०.००	
२	Jump Suit	पिस	१	२,६५०.००	२३,८५०.००	३१०१	२६,९५०.५०	
३	Backpack Water Pump	पिस	३	१७,५००.००	५२,५००.००	६८२५	५९,३२५.००	
४	हेलमेट	संख्या	१	३००.	२,७००.००	३५९	३,०५९.००	safety helmet
५	मास्क	संख्या	१	३५०.	३,९५०.००	४९०	३,५५९.५०	simple cap mask
६	Fire Boots	पिस	१	२,४८०.००	२२,३२०.००	२९०२	२५,२२९.६०	Full black leather boot
७	बेल्वा	संख्या	३	७००.	२,९००.००	२७३	२,३७३.००	
८	मोजा	पिस	१	२५०.	२,२५०.००	२९३	२,५४२.५०	
९	Fire Rake	पिस	१	२,५५०.००	२२,९५०.००	२९८४	२५,९३३.५०	Rake with iron handle
१०	पन्जा	पिस	१	२५०.	२,२५०.००	२९३	२,५४२.५०	

११	Fire Axe Hoe	संख्या	६	२,६५०.००	१५,९००.००	२०६७	१७,९६७.००	Rake hoe with iron handle
	जम्मा				१७६,९७०.००		१९९,९७६.९०	

खरिद गरिएका सामग्रीहरू सुरक्षा निकायहरू (जनपथ प्रहरीको दरबाङ् इलाका प्रहरी कार्यालयलाई वितरण गरिएको थियो । चालू आ.व. मा म्यागदी जिल्लामा छोटो समय मात्र वन डेलो लागेको थियो ।

२.३.१२ वन व्यवस्थापन गरी काठ उत्पादन (सामुदायिक वन)

वन व्यवस्थापन गरी काठ दाउरा उत्पादन कार्यका लागि थामडाडा सामुदायिक वन बेनी नगरपालिका वडा नं ०३ मा कार्यान्वयन गरीएको थियो । सो कुल रकम मध्ये रु ७०,००० (अक्षेरूपी सतरी हजार मात्र) वन व्यवस्थापनका सामग्रीहरू ३०,००० (अक्षेरूपी तिस हजार मात्र) स्थलगत अभ्यास कार्यक्रम र बाकी रहेको रकम रु १,००,००० (अक्षेरूपी एक लाख मात्र) काठ दाउरा निकालनका लागि ज्यामीलाई दिईएको थियो ।

तालिका नं. १८ सामुदायिक वनबाट काठ दाउरा संकलन गरेको समूहको विवरण

नं. क्र.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू डि. व. का. म्यागदी बाट रु	कुल रकम रु	समुदायको नाम	तेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्झौता मिति	सम्पर्क नं.
१	२,००,०००	२,००,०००	थामडाडा साव.उ.स	बै.न.पा. ४	देव बहादुर घले गुरुङ	२०७९.९९.०३	९८४९६५१४०६

क्र.सं.	सामानको नाम	मुल्य (विल विजक अनुसार)				अन्य खर्च जम्मा रकम	कैफियत
		इकाई	परिमाण	दर	जम्मा मु.अ.कर बाहेक		
१	खुर्पा,हसिया	पिस	२	१००.	१,८००.००	१,८००.००	
२	Bow Saw Set	सेट	२	१,५००.००	३,०००.००	३,०००.००	21 inch
३	Bow Saw Set	सेट	१	१,९००.००	१,९००.००	१,९००.००	24 inch
४	Bow Saw Set	सेट	१	२,५००.००	२,५००.००	२,५००.००	30 inch
५	फायल रेटी (Sharpening tool)	पिस	२	१९०.	३८०.	३८०.	

६	Cross Cut Saw	पिस	२	१,९५०.००	२,३००.००	२,३००.००	
७	Pruning Saw	पिस	४	४०५.	१,६२०.००	१,६२०.००	
८	मेजरिङ टेप	संख्या	२	७२५.	१,४५०.००	१,४५०.००	लिनियर ३० मि
९	Chain Saw Machine	संख्या	१	४४,०००.००	४४,०००.००	४४,०००.००	
१०	Fire Axe Hoe	संख्या	२	१,५००.००	३,०००.००	३,०००.००	उडन हेन्डल
	जम्मा				६१,९५०.००	६१,९५०.००	

२.३.१३ मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन

आ.व. २०७९।८० मा वन्यजन्तुहरूको उद्धार, उपचार, स्थानान्तरण, मृत व्यवस्थापन कार्य म्यागदी जिल्लामा बेनी नगरपालिका वडा नं ०१ रत्नेचौरमा मृत अवस्थामा रहेको चितुवालाई पोष्टमार्टम गरी डिभिजन वन कार्यालय परिसर क्षेत्रमा गाडीएको र बेनी नगरपालिका वडा नं ०२ खबराबाट निरबिरालो लाई उद्धार गरी सामान्य उपचार गरी छाडीएको र मालिका गाउँपालिका वडा नं.६ दरबाड नजिक घाइते अवस्थामा रहेको रतुवा मृगलाई सामान्य उपचार गरि मालिका गाउँपालिका वडा नं ०६ स्थित ढाड खर्क सामुदायिक वन र दोविल्ला सामुदायिक वनको सिमानामा लागि वनमा छाडीएको थियो ।

वन्यजन्तुबाट भएको पशुधन क्षतीको जाँचबुझ म्यागदी जिल्लाको विभिन्न स्थानमा गरी जम्मा २६ पटक गरिएको थियो । विभिन्न समयमा छानविन तथा राहत सिफारिस समितिको बैठक २६ पटक बसी निर्णय गरी राहतको लागि ढोरपाटन शिकार आरक्ष कार्यालय, बाग्लुंगमा फाईल पटाईएको । रकम निकासा भएपछि सम्बन्धित हकवालालाई चेक हस्तान्तरण गरिएको । आ.व. २०७९।८० मा वन्यजन्तु (चितुवा) बाट घटना २६, क्षेत्री ३१ गोटा (बाखा-२५, बोका-२, खसी-०, र पाडी पाडो-४) , राहत वितरण रु.३,०७,०००-भएको छ ।

तालिका नं. १५ वन्यजन्तुबाट क्षति भएका घरपालुवा जनावारहरूको विवरण

सि.न.	पशुको नाम	क्षतिको संख्या	कैफियत
१	बाखा	२५	
२	बोका	२	
३	खसी	०	
४	पाडा पाडी	४	
	जम्मा	३१	

तालिका नं. २० वन्यजन्तुबाट क्षति भई राहत पाउने पिडित वा हक्कालाहरुको विवरण

सि. नं	पशुधनिको नाम	ठेगाना	क्षेत्री	सिफारिस बैठक मिति	रकम रु	सावउसको नाम	सम्पर्क नं
१	चन्द्र प्रकाश बुढाथोकी	मंगला,५	बाख्ता,१	२०७९।४।२०	८,०००।	खानिवास	९८५७६२४५९०
२	प्रेम बहादुर रोका	मालिका,६	बाख्ता,३	२०७९।४।२०	२४,०००।	द्यह	९८६६०८६४२०
३	बलराम बिक	मंगला,२	पाड्हे,१	२०७९।६।१२	६,०००।	रानीभिर	९८१५११३५५९
४	टेक बहादुर बानियाँ	बेनपा,५	बाख्ता,२	२०७९।५।३०	२०,०००।	स्यानीर्खक	९८४७७७४३५२
५	बेल बहादुर सार्की	बेनपा,५	बाख्ता,१	२०७९।६।०	९०,०००।	जौरीखेत	९८२७१८७२६६
६	राजु उपाध्याय	बेनपा,५	बाख्ता,२	२०७९।५।३०	९५,०००।	पौल्यसआश्रम	९८४७६७४८८२
७	खिम कुमारी गिरी	बेनपा,९	बोका,१	२०७९।७।१८	९०,०००।	तुसारे पानी	९८४७७६२५७४
८	सुनिल खत्रि	बेनपा,५	बाख्ता,१	२०७९।६।२८	९०,०००।	चिप्लहरी	९८४४५७११०६
९	मधुकर बिक	बेनपा,५	बाख्ता,१	२०७९।७।१८	९०,०००।	भेडाखोर	९८४४३७०५१४
१०	शान्ती सार्की	मंगला,२	पाड्हे,१	२०७९।६।२४	२२,०००।	लरेनी	९८१५११३५५९
११	चमसरा बिक	बेनपा,४	बोका,१	२०७९।७।२४	८,०००।	चालिस पाखा	९८४३३२९०५२
१२	ईश्वरी उपाध्याय	बेनपा,४	बाख्ता,१	२०७९।९।११	९०,०००।	चालिसे पाखा	९८४७६४२४४९
१३	रुद्र बहादुर भण्डारी	बेनपा,५	बाख्ता,१	२०७९।९।११	९०,०००।	भेडाखोर	९८४७७०२७७२
१४	सन्तु बिक	बेनपा,४	बाख्ता,१	२०७९।९।११	९०,०००।	सुर्कमेला	९८०५२९६१५९
१५	नरीलाल कामी	मंगला,३	बाख्ता,१	२०७९।१०।१०	९०,०००।	टाडबिसाउन	९८४९४७१२०३
१६	दल बहादुर पुन	मंगला,२	पाड्हे,१	२०७९।१०।१०	६,०००।	प्रगती	-
१७	खगेन्द्र खडका	मंगला,२	पाड्हे,१	२०७९।१०।१०	२०,०००।	सिमलचौर	९८६२९०१३७३
१८	रुद्र बहादुर घर्ति	बेनपा,४	बाख्ता,१	२०७९।१०।१२	९०,०००।	शाकिनी	९८४६३१२३८८
१९	गणेश बहादुर खड्का	बेनपा,१०	बाख्ता,१	२०७९।१०।१२	९०,०००।	थलबले	९७४६४४४४१५
२०	हिरा कुमारी पटेल	मालिका,३	बाख्ता,१	२०७९।१०।१५	९०,०००।	थानाबाङ्ग	९८६३११३०१७
२१	किसान बोहोरा	मंगला,२	बाख्ता,१	२०७९।१०।१५	९०,०००।	केशरी	९८०५२९६७०३
२२	विर्खलाल पटेल	मालिका,२	बाख्ता,१	२०७९।९।११	८,०००।	थानाबाङ्ग	-
२३	भेष कुमारी पुन	मंगला,३	बाख्ता,२	२०७९।१०।१५	२०,०००।	खानीगाउ	-
२४	मुकुन्द प्रसाद पौडेल	बेनपा,५	बाख्ता,१	२०८०।२।७	९०,०००।	चिप्लहरी	९८४७६४२३१५

सि. नं	पशुधनिको नाम	ठेगाना	क्षेती	सिफारिस बैठक मिति	रकम रु	सावउसको नाम	सम्पर्क नं
२५	रिता पौडेल	बेनपा,६	बाख्चा,१	२०८०।२।७	९०,०००।	भराले पाख्चा	९८४७६२४३०४
२६	सुना दमिनि	बेनपा,५	बाख्चा,१	२०८०।२।७	९०,०००।	चिप्लहरी	९८९९५९९२३०

२.३.१४ वन अतिक्रमण हटाई व्यवस्थापन

पछिल्ला आर्थिक वर्षमा यस कार्यक्रम प्रभावकारी तवरले सम्पन्न गरिएकोमा चालू वर्षमा पनि प्रभावकारी तवरले सुसम्पन्न भएको छ । स्यागदी जिल्लामा निजि जग्गाधनीले नजिकको राष्ट्रिय वन (सामुदायिक वन समेत) अतिक्रमण गरि खेती गर्ने, रुखविरुवा उपयोग गर्ने, घर टहरा बनाउने जस्ता काम गरी वन अतिक्रमण गर्ने समस्या रहेकोमा सो को निरुत्साहन तथा दीगो समाधान गर्न ईच्छुक सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूसँग निवेदन माग गरी फिल्ड भेरीफिकेसन गरी सम्झौता गरि काम गरिएको थियो । वन सिमाना छुट्याउँदा नापी कार्यालयको प्राविधिकको सहायता लिने र स्थानीय जन प्रतिनिधि, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका पदाधिकारी, साँधसधियार र स.डि.व.का.का कर्मचारीको उपस्थिति राखिएको थियो । वन सिमानामा आरसिसि (R.C.C.) पिलर गाडिएको, फिर्ता ल्याईएको वन क्षेत्रको सर्वे गरी नक्सा बनाएको र आवश्यक ठाउँमा थप बार बन्देज र बृक्षारोपण चाँ, राइखन्यु, निमारो र कल्की लगायत सौन्दर्यप्रदक विरुवाहरू रोपण समेत गरिएको थियो । यस कार्यक्रमको थप विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २१ अतिक्रमण हटाईएको सामुदायिक वनको विवरण

सि.नं.	सा.व.उ.स.को नाम	ठेगाना	पिलर गाडे को संख्या	वन अतिक्रमण हटेको (हेक्टर)	बजेट स्रोत र रकम
१	चिप्लरी सिमपाखो सामुदायिक वन	बेनी-५, भिरमुनी	१५५	१	संघ सशर्त अनुदान (रु. दुई लाख मात्र)
जम्मा	एक समूह	-			२ लाख मात्र

२.३.१५ सव-डिभिजन वन कार्यालयको सुदृढीकरण

सव-डिभिजन वन कार्यालयहरूको सुदृढीकरण गर्न प्रदेश सरकारबाट बजेट बिनियोजन (प्रति कार्यालय रु. ५० हजार) भएकोमा सो बाट वाईफाईको प्रयोग शुल्क, फर्निचर खरिद, दराज तथा र्याक निर्माण, ईन्डेक्स फाईल खरिद, कार्यालयको रंगरोगन तथा होर्डिङ बोर्ड मर्मत लगायतका काम सम्पन्न भएको थियो ।

२.३.१६ मानव वन्यजन्तु दब्द व्यवस्थापन तथा वन्यजन्तु उद्धार कार्यक्रम

यस कार्यक्रमबाट बेनी नगरपालिका वडा नं २ स्थित शान्ती मिलन सामुदायिक वनमा

पर्ने बेनी बागलुड सडक र बरजां सडक खण्डको चोकमा र कार्यालय परिसरमा फ्लेक्स प्रिन्ट जडान गरिएको, नियमित दुर गस्ती अनुगमनका लागि गाडीमा डिजेल फिल्ड खटिइएका कर्मचारीहरलाई खाजा र गाडी मर्मत र वन्यजन्तु उद्धार कक्षको निर्माण गरीएको विभिन्न पत्रपत्रिकाहरूलाई बिज्ञापन बापतको रकम भुक्तानी इत्यादी गरिएको थियो ।

तालिका नं. २२ खरिद गरिएको सामग्रीको विवरण

सं. क्र.	सामानको नाम	मुल्य (विल विजक अनुसार)						अन्य खर्च समेत जम्मा रकम	कैफियत
		इकाई	परिमाण	रुपूरुप	जम्मा मु. अ.कर बाहेक	मु.अ.कर	सामानको जम्मा मुल्य		
१	Wildlife trapping Cage	पिस	२	५७,५००	११५,०४४.००	१०२५७	१३२,३००.६०	१३२,३००.६०	नियन्त्रण चुंबेर
	जम्मा				११५,०४४.००	१०२५७	१३२,३००.६०	१३२,३००.६०	

सं. क्र.	सामानको नाम	मुल्य (विल विजक अनुसार)						अन्य खर्च समेत जम्मा रकम	कै
		इकाई	परिमाण	रुपूरुप	जम्मा मु.अ.कर बाहेक	मु.अ.कर	सामानको जम्मा मुल्य		
१	Wildlife rescue	रुपूरुप	२	३४,०००.००	८८,०००.००	११४४०	९९,४४०.००	९९,४४०.००	
	जम्मा				८८,०००.००	११४४०.००	९९,४४०.००	९९,४४०.००	

२.३.१७ वातावरणीय कानून सम्बन्धी अभियानीकरण गोष्ठी कार्यक्रम

म्याग्दी जिल्लामा भैरहेका वातावरणीय प्रतिकूलताहरूलाई न्यूनिकरण गर्नका लागि स्थानीय उपभोक्ता तथा सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई सहभागि गराई उपरोक्तानुसारको गोष्ठि सञ्चालन गरिएको थियो । यसबाट सम्बन्धित सहभागी उपभोक्ता तथा कर्मचारीहरूले वातावरणीय कानून संबन्धी अत्यावश्यक ज्ञान प्राप्त गरी सो क्षे त्रमा हुनसक्ने संभावित घटना तथा प्रतिघटनाहरूलाई न्यूनिकरण तथा रोकथाम गर्न सहज हुने अपेक्षा गरिएको थियो । कार्यक्रम संपन्न गर्न गरिएका मूख्य क्रियाकलापहरूः प्रस्तुत कार्यक्रम सञ्चालन तथा संपन्न गर्नका लागि निम्नानुसारका विभिन्न क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिएको थियो ।

१ कार्यालयस्तरमा छलफल

- २ कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थान छनौट
- ३ सहभागीहरूको छनौट
- ४ सहभागीहरूलाई पत्राचार
- ५ प्रशिक्षकहरूको छनौट तथा जानकारी
- ६ सहभागी तथा प्रशिक्षकहरूको जमघट तथा कार्यक्रम सञ्चालन तथा संपन्न ।
- ७ कार्यक्रमको लागतः प्रत्येक कार्यक्रम सञ्चालन तथा संपन्न गर्नको लागि स्वीकृत बजेट रु. ५०,००० (अक्षरूपी पचास हजार मात्र) रहेकोमा र सम्पूर्ण कार्यक्रमका लागि कूल रु. ५०००० अक्षरूपी पचास हजार नै खर्च भएको छ ।

वन ऐन २०७६, नियमावली २०५१, वातावरण संरक्षण ऐन २०७६ तथा अन्य नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि तथा मापदण्ड सम्बन्धमा बिशेष छलफल भएको थियो । सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई बिशेष गरी सामुदायिक वनमा गर्न हुने नहुने सम्बन्धि कानुनी व्यवस्था तथा सो गरेमा हुने सजाय सम्बन्धि छलफल भएको थियो । डिभिजन वन कार्यालयका सहभागीहरूलाई घटनास्थल मुचुल्का, खानतलासीको अधिकार, मालबस्तु कब्जा, पक्राउ गने ' अधिकार, दशीप्रमाण हर्ने अधिकार, मुद्दा दायरी प्रकृया, मुद्दाको अनुसन्धान र विधि प्रकृया, अभियोजन पत्र दायरी वन ऐन तथा कानुन, नियमावली, मार्गदर्शन, निर्देशिका सम्बन्धमा छलफल गरीएको थियो । मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ मा राखिएका नमूनाहरूका बारेमा बिस्तृत छलफल गरीएको क) जाहेरी, ख) पक्राउ पूर्जी ग) जरुरी पक्राउ पूर्जी घ) हरिसतमा राख्ने थुनुवा पूर्जी ड) घटना विवरण कागज च) खानतलासि गर्ने सूचना छ) बरामदी खानतलासी मुचुल्का ज) घटनास्थल मुचुल्का र यस कार्यक्रमको जिम्मेवारी अधिकृतस्तर छैठाँ रीता खत्रीले निर्वाह गर्नु भएको थियो ।

तालिका नं. २३ वातावरणीय कानुन सम्बन्धी अभियुक्तिकरण गोष्ठीहरूको विवरण

सि. नं.	कार्यक्रम स्थल	मिति	प्रशिक्षक	सहभागी संख्या
१	डिभिजन वन कार्यालयको तालिमहल, विरेन्द्रचोक	२०७९।१०।१७ मंगलबार	माननिय जिल्ला न्यायाधिस कृष्ण प्रसाद नेपाल, जिल्ला न्यायिकता धर्मराज पौडेल	३१

२.३.१८ वन्यजन्तु सम्बन्धी प्रचारप्रसार कार्यक्रम

डिभिजन वन कार्यालय म्याग्दी र म्याग्दी मिडीया सोसाइटी बिच मिति २०७९।११।१८ गतेका दिन यस कार्यालय र उत्तर संस्था बिच रु ६५,०००। पैसठी हजार मात्र सम्पूर्ण गरी वन वातावरण तथा वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धी रेडियो अनलाइन मार्फत सूचना सम्पेषण गर्ने उद्देश्यले सम्पौर्ण गरी कार्यान्वयन गरिएको थियो साथै अन्य अनलाइन तथा पुस्तकहरूमा वन्यजन्तु

सम्बन्धी प्रचारप्रसार बापत रु १०,०००। दश हजार समेत भुत्तानी भएको थियो । जम्मा रु ७५,०००। पचहत्तर हजार खर्च भएको देखिन्छ ।

२.३. १४ प्रचारप्रसार सामग्री प्रकाशन तथा वितरण

प्रचारप्रचार सामग्री प्रकाशन तथा वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत पत्रपत्रिकामा विज्ञापन होडीङ्ग बोर्ड तयार तथा ब्रोसर छपाई गरी जम्मा रु १,५०,०००। एक लाख पचास हजार मात्र खर्च भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. २४ प्रचारप्रसार सामग्री प्रकाशन तथा वितरणको विवरण

नाम सामानको सम्पर्क	मुल्य (विल विजक अनुसार)						अन्य खर्च समेत जम्मा रकम	कैफियत
	इकाई	प्रमाण	उ	जम्मा मु.अ.कर बाहेक	मु. अ. कर	सामानको जम्मा मुल्य		
ब्रोसर ^{प्रम्लेट}	रु	१००	७	७,०००.००	९१०	७,९१०.००	७,९१०.००	टिमुर खेती जानकारी
ब्रोसर ^{प्रम्लेट}	रु	१००	७	७,०००.००	९१०	७,९१०.००	७,९१०.००	सतुवा खेती जानकारी
ब्रोसर ^{प्रम्लेट}	रु	१००	७	७,०००.००	९१०	७,९१०.००	७,९१०.००	ओखर खेती जानकारी
जम्मा				२१,०००.००	२७३०	२३,७३०.००	२३,७३०.००	

२.३.२० जिल्ला जडिबुटी फोकल टिमको बैठक

म्यागदी जिल्लामा जडिबुटी विकास कार्यक्रमलाई पारदर्शी तथा प्रभावकारी वनाउन पकेट क्षेत्रमा र प्रजाती छनोट गर्न, प्रस्तावनाहरूको मूल्यांकन गर्न, कार्यक्रमको अनुगमन गरी पृष्ठपोषण दिन ९ सदस्यीय फोकल टिमको गठन गरिएको थियो । टिममा डिभिजनल वन अधिकृत संयोजक, सदस्यहरूमा जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयका प्रतिनिधि, जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र प्रतिनिधि, घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयका कार्यालय प्रमुख, म्यागदी उद्योग बाणिज्य संघ अध्यक्ष, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघका अध्यक्ष, जिल्ला सहकारी संघका अध्यक्ष, जडिबुटी संजालका प्रतिनिधिहरू र सदस्य सचिवमा योजना तथा व्यवस्थापन शाखाका सहायक वन अधिकृत हुने व्यवस्था रहेको थियो । आ.व. २०७९/१०८० मा फोकल टिमको बैठक १ पटक डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदीको तालिम हल, विरेन्द्रचोक, म्यागदीमा बसी निम्नानुसार सम्पन्न गरिएको थियो ।

तालिका नं. २५ फोकल टिमको बैठकको विवरण

बैठक	मिति	निर्णय
१	२०८०।०२।०९ गते दिउसो ४ बजे	मिति २०७९।११।०५ गते रिखार राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित सूचना अनुसार जडिबुटी विकास कार्यक्रम अन्तर्गत पेश भएका प्रस्तावनाहरू मूल्यांकनका मापदण्ड अनुसार मूल्यांकन गरी सिफारिस

२.३.२१ जिल्ला स्तरीय अपराध नियन्त्रण इकाई गठन तथा इकाई समन्वय बैठक

देशभरी गठन भएका ३३ वटा जिल्लाहरू मध्ये म्यागदी पछिल्लो जिल्ला स्तरीय अपराध नियन्त्रण ईकाई गठन भएको जिल्ला हो । केन्द्रियस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ईकाइका संयोजक एवम् राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु विभाग बबरमहल काठमाण्डौका महानिर्देशक श्री महेश्वर ढकालको अध्यक्षतामा मिति २०७९।०९।०८ गते म्यागदी स्थित सरोकारवालहरूको उपस्थितीमा गठन भएको थियो । साथै जिल्ला स्तरीय अपराध नियन्त्रण ईकाइलाई थप सक्रिय गराउने उद्देश्यले यस कार्यालयले मिती २०८०।०२।२५ गते विहान ८ बजे डिभिजन वन कार्यालय म्यागदीको तालिम हलमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रीमान् त्रुलसीराम पौडेल सहित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू र अन्य इकाई समिती सदस्यहरूको उपस्थितीमा सुसम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यक्रमको कार्यदेश यस कार्यालयका फरेष्टर श्री लक्ष्मी बाँनियाले गर्नुभएको थियो ।

तालिका नं. २६ बैठकको विवरण

बैठक	मिति	निर्णय	कुल रकम रु
१	२०८०।०२।२५ गते विहान ८ बजे	म्यागदी जिल्लाको वन अपराध सम्बन्धी प्रस्तुतीकरणबाट जानकारी, जिल्ला स्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको सदस्यहरूको कार्यालयबाट तोकी पठाउने र वन अपराध नियन्त्रणमा सरोकारवालाहरूसँग समन्वय	४७,५००/-

२.३.२२ वन डढेलो सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय बैठक

चालू आ.व. मा वन डढेलो सप्ताह चैत्र १ गते देखि ७ गते सम्म वटा वन डढेलो सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय बैठक संचालन गर्ने रु.५० हजार बिनियोजन भएकोमा तपसिलको १ वटै बैठक सम्पन्न भएका छ । साथै स्थलगत तवरमा मानव सिर्जित नियन्त्रित आगजानी गरी कार्यालयका कर्मचारीहरूले यस कार्यालयको तालिम हल पछाडी बराहपाखो सामुदायिक वन क्षे त्र बैनी नगरपालिका वडा न्र.७ मा स्थलगत डेमो प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । उक्त कामको जिम्मे वारी फरेष्टर लक्ष्मी बानियाँले पाउनु भएको थियो ।

तालिका नं. २७ वन डढेलो सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय बैठकको विवरण

बैठकको नाम	मिति	स्थान	अतिथीहरू
वन डढेलो सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय बैठक	२०७८।१२।०६	डि.व.का. तालिम हल	समन्वय प्रमुख राज कुमार थापा प्र.जि.अ. तुलसीराम पौडेल, सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू र डिभिजनल वन अधिकृत गरी जम्मा ३७ जनाको सहभागीता रहेको

२.३.२३ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह संस्थागत सुदृढिकरण तथा लेखा व्यवस्थापन कोचिङ्ग तथा क्षमता अभिवृद्धि

तालिमका उपलब्धिहरू:

यस तालिममा संलग्न सहभागीहरूले निम्न लिखित उपलब्धिहरू प्राप्त गरेका थिए

- ◆ नेतृत्व बिकास र क्षमता अभिवृद्धि वारे परिचित भएका थिए ।
- ◆ सा.व.उ.स को अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष को काम कर्तव्य र जिम्मेवारी बारे परिचित भएका थिए ।
- ◆ सा.व.उ.स को उपभोक्ता को काम कर्तव्य र जिम्मेवारी बारे परिचित भएका थिए ।
- ◆ सा.व.उ.स को कोष परिचालन र आय आर्जन र वन पैदावार सदुपयोग सम्बन्धी ज्ञान प्राप्त गरेका थिए ।
- ◆ निर्णय पक्रिया र रेकर्ड राख्नेको बारेमा ज्ञान प्राप्त गरेका थिए ।
- ◆ सा.व.उ.स का उपभोक्ताहरूको सा.व परिचालन गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गरिएको थियो ।

तालिमका सबल पक्षहरू

- ◆ कार्यक्रम संचालन गरीएको यस सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरूले पहिलो पटक यस विषयको तालिम प्राप्त गरेका थिए ।
- ◆ तालिममा सहभागी उपभोक्ताहरूको उत्साहपूणर् सहभागीता रहेको थियो।
- ◆ प्रशिक्षक र सहभागी वीचमा व्यापक छलफल भएको थियो ।
- ◆ महिला, दलित र जनजाति जस्ता समाजबाट पछाडि पारिएका वर्गहरूलाई यस कोचिङ्गमा सहभागी गराइएको थियो ।

◆ यस कार्यक्रममा कूल रु. ६०,०००(अक्षरपी साठी हजार मात्र) खर्च भएको छ ।

सि.नं.	कार्यक्रम स्थान	मिति	प्रशिक्षक	सहभागी संख्या
१	मालिका गाउँपालिका वडा नं ५	२०७९।०८।१९	प्रशिक्षक श्री मनोज रानाभाट, नि.डि.व.अ., डि.व.का. म्यागदी कार्यक्रम संयोजक श्री चन्द्रमणी सापकोटा, स.व.अ. , डि.व.का म्यागदी प्रशिक्षक श्री नारायण सुवेदी, अधिकृत छैठौ, डि.व.का. म्यागदी	५ जम्मा २१ पुरुष १५
२	सब लिभिजन वन कार्यालय, अनुपूर्ण पोखरेबाट, म्यागदी	२०७९।११।१९	प्रशिक्षक श्री मनोज रानाभाट, नि.डि.व.अ., डि.व.का. म्यागदी कार्यक्रम संयोजक श्री चन्द्रमणी सापकोटा, स.व.अ. , डि.व.का म्यागदी प्रशिक्षक श्री नारायण सुवेदी, अधिकृत छैठौ, डि.व.का. म्यागदी	५ जम्मा १४ पुरुष १३

२.३.२४ एक सामुदायिक वन एक पोखरी निर्माण

सकेसम्म सामुदायिक वनमा नजिकै पानीको मुहान भएको ठाउँमा पोखरी निर्माण गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरिएको थियो । यदी कुनै सामुदायिक वनमा पानी अभाव छ र पानीको स्रोत नजिक नभएका स्थानमा समेत बाहिरबाट पाइपमा पानी ल्याएर पोखरीमा सङ्कलन गर्ने गरेको छ । एक सामुदायिक वन एक पोखरी निर्माण कार्यको मुख्य उद्देश्य वन्यजन्तुलाई अब पानीको अभाव हुन नदिन, त्यसबाट जङ्गली जनावर गाउँबस्तीमा छिर्ने क्रम रोकिन पोखरी निर्माणले जैविक विविधता संरक्षण गर्ने, जलवायु अनुकूलन तथा मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनमा योगदान पुग्ने, जङ्गलमा पोखरी निर्माण गर्दा डढेलो लागेमा त्यसलाई निभाउन पनि सहज हुनेछ । वन कार्यालयले चालु आर्थिक वर्षमा जिल्लाका दशवटा सामुदायिक वनमा वन्यजन्तुले पानी पिउने पोखरी निर्माण गरिएको थियो । साथै मानव र वन्यजन्तुको द्वन्द्व न्यूनीकरण गर्ने र भूक्षय नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले सामुदायिक वन क्षेत्रमा पोखरी निर्माण गरिएको छ ।

**तालिका नं. २८ एक सामुदायिक वन एक पोखरी निर्माण कार्यक्रम कार्यव्ययन भएका सामुदायिक
वनहरूको विवरण**

सि. नं.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल र कम रु	समुहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्झौता मिति	सम्पर्क नं.
	डि.व.का. स्पार्टी बाट रु	उपभोत्ता समुहबाट रु						
१	९६०००	९६००	९०५६००	घुमाउने कोखे सल्लेरी सावउस	अन्नपुर्ण ८	भक्तबहादुर पुर्जा	११/१८/२०७९	९८६७६२८९९९
२	९६०००	९६००	९०५६००	भुमेबराह एकराते सावउस	रघुगंगा गा.पा.१	प्रेममाया थापा	११/१८/२०७९	९८४६८०६९५९
३	९६०००	९६००	९०५६००	दह सामुदायिक वन	मालिका गा.पा.६	ओमबहादुर रोका	११/३/२०७९	९८६९१४८५२०
४	९६०००	९६००	९०५६००	भगवी महिला सावउस	धवलागिरी गा.पा.	धना के.सी	११/१८/२०७९	९८४९२९७६७७
५	९६०००	९६००	९०५६००	बराह पाखा सावउस	बे.न.पा.७ बेनी	बिष्णुप्रसाद गौतम	११/११/२०७९	९८४७६२४३४२
६	९६०००	९६००	९०५६००	खुम्लिया माइको थान सावउस	मंगला गा.पा.२	तेजेन्द्र आचार्य	११/११/२०७९	९८६९२३७९९३

२.३.२५ सामुदायिक वनमा स्थलगत अभ्यास

चालू आ.व.मा ५ वटा सामुदायिक वनमा स्थलगत अभ्यास गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा शत प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको थियो । ६ वटै सब डिभिजन वन कार्यालयका सहायक वन अधिकृत र फरेष्टरहरूले उक्त कार्यक्रमको संयोजन गर्नु भएको थियो जस अनुसार बेनीमा १ वटा, मंगलामा १ वटा, मालिकामा १ वटा, धवलागिरीमा १ वटा, रघुगंगामा १ वटा र अन्नपूर्णमा १ वटा सामुदायिक वनमा वन सम्बर्धन क्रियाकलाप (भाडी सफाई, एकलाउने, पतल्याउने, हाँगा कटनीछटनी, काठ, बल्लाबल्ली तथा दाउरा वितरण) को प्रशिक्षण र अभ्यास गरिएको थियो । प्रत्येक सामुदायिक वन उपभोत्ता समितीका लागि रु ३० हजार बजेट विनियोजन भएको थियो र कुल जम्मा खर्च रकम रु १,८०,००० (अक्षेरुपी एक लाख असी हजार मात्र) खर्च भएको थियो ।

सामुदायिक वनमा स्थलगत अभ्यास कार्यक्रमहरूको मुख्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन् ।

- ◆ सामुदायिक वन कार्ययोजनामा भएको वन व्यवस्थापन वारे सहभागीलाई अवगत गराउने ।
- ◆ वनको परिभाषा, वनका प्रकारहरू यसका महत्व सम्बन्धि जानकारी गराउने ।

- ◆ वन व्यवस्थापन अन्तर्गत गर्नुपर्ने कार्यहरू वारे सहभागीलाई अवगत गराउने ।
- ◆ वन संवर्धनका तरीका तथा त्यसवाट हुने फाइदावारे सहभागीहरूलाई जानकारी गराउने ।
- ◆ वन संवर्धन प्रयोग हुने आधुनिक औजार तथा त्यसको प्रयोग वारे सहभागीलाई जानकारी गराउने ।
- ◆ सामुदायिक वनमा गई प्रत्यक्ष रूपमा वन व्यवस्थापन क्रियाकलाप गरी सिकाउने ।

तालिका नं. २५ स्थलगत अभ्यास कार्यक्रम कार्यन्वयन भएका सामुदायिक वनहरूको विवरण

सि.न.	सामुदायिक वनको नाम र ठेगाना	कैफियत
१	जैरीखेत सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, बेनी नगरपालिका-५, पुलाचौर चौर, म्यागदी	कर्सुणा कार्की
२	काफलडाँडा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, अन्नपुर्ण गाउँपालिका- ८, रामचे, म्यागदी	कर्सुणा कार्की
३	भिरखर्क सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, मालिका गाउँपालिका-५, देविस्थान, म्यागदी	चन्द्रमणी सापकोटा
४	सल्यान सल्लेरी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, मंगला गाउँपालिका-२, म्यागदी	चन्द्रमणी सापकोटा
५	हरियाली खल्चुदेउराली सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, रघुगंगा गाउँपालिका-३, भगवती, म्यागदी	मनोज रानाभाट र नर बहादुर क्षेत्री
६	छेरपातल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, धवलागिरी गाउँपालिका-३, फलियागाँउ, म्यागदी	नर बहादुर क्षेत्री

२.३.२६ प्राकृतिक रूपमा रहेका जडिवुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन

चालू आ.व.मा प्राकृतिक रूपमा रहेका जडिवुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन- पाँचऔले, अतिस, बिष लगायतका प्रजाती, नाइलीवाड सा.ब., धौलागिरी गा.पा.१, गुर्जा लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा धवलागिरी गाउँपालिका वडा नं ०१ मा अवस्थित श्री पिँथिवा सामुदायिक वनले ११० मिटरको पर्खाल निर्माण र अतिस तथा सेतकचिनी रोपण गरी रु ५ लाख नै खर्च भएको थियो ।

तालिका नं. ३० प्राकृतिक रूपमा रहेका जडिवुटी संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमको विवरण

सि.न.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल रकम रु	समुहको नाम	ठेगाना	सम्झौता मिति	सम्पर्क नं.	प्रजाती रोपण
	डि.वका. स्थानका बाट रु	उपभोता समूहबाट रु						
१	४,५०,०००	४५,०००	५२५०००	पिउँथिवा सामुदायिक वन	धवलानिरी गा.पा. वडा नं.१	१/१२/२०८०	९८६५६९१३४२	सेतकचिनी र अतिस

२.३.२७ वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी

डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दीको आ.व. २०८०।८१ को लागि प्रस्तावित कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने हेतुले डिभिजन वन कार्यालय र सब डिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरू मिति २०७९।११।१९ र २० गते रघुगंगा गाउँपालिका, वडा न. ५, भिँमा अवस्थित फिँ होमस्टेमा बसी “वार्षिक योजना तर्जुमा गोष्ठी” सम्पन्न गरियो । गोष्ठीमा स.व.अ. नर बहादुर क्षेत्रीले सहजीकरण गर्नु भएको थियो । गोष्ठीबाट प्रस्तावित कार्यक्रमहरू पश्चात वन निर्देशनालयमा पठाईएको थियो ।

२.३.२८ उत्कृष्ट सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई पुरस्कृत

डिभिजन वन कार्यालयले आ.व. २०७८।७९ मा उत्कृष्ट काम गर्ने समूहलाई पुरस्कृत गर्ने हेतुले चार सदस्यीय पुरस्कार छनौट समिति सहायक वन अधिकृत चन्द्रमणी सापकोटा, सहायक वन अधिकृत नर बहादुर क्षेत्री, सहायक भू संरक्षण अधिकृत शम्भु कुमार मिश्र र अधिकृत छेठो रिता खत्री गठन गरी सो समितिको सिफारिसमा परेका तपसिलका समूहलाई जिल्ला समन्वय समिति, म्याग्दीको प्रमुख राज कुमार थापा, प्रमुख जिल्ला अधिकारी तुलसीराम पौडेल, निमित्त डिभिजनल वन अधिकृत मनोज रानाभाट, जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू, सामुदायिक वन महासंघका जिल्ला प्रतिनिधि तथा पत्रकारहरूको उपस्थितिमा टिका, खादा, नगद पुरस्कार र प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको थियो । सो समारोह मिति २०७९।३।२८ गते बिहान ११: ०० बजे डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दीको तालिम हलमा भएको थियो भने कार्यक्रमको कार्यक्रम सञ्चालन स.व.अ. नर बहादुर क्षेत्रीले र संयोजन रिता खत्रीले गर्नु भएको थियो ।

तालिका नं. ३१ उत्कृष्ट सामुदायिक वनहरू र सम्मानित कर्मचारी र पत्राकारको विवरण

पुरस्कार स्थान	सा.व.उ.समूहको नाम	ठेगाना	पुरस्कार राशी रु. (२५ प्रतिशत कर कट्टी बाहेक)	कै.
प्रथम	श्रीकृष्ण तालाबन्दी	रघुगंगा-८	१०,०००/-	
दोस्रो	औला सामुदायिक वन	अन्नपूर्ण गा. पा-७	७,०००/-	
तेस्रो	छेरपातल सामुदायिक वन	धवलागिरी गा. पा-३	५,०००/-	

सम्मानपत्र

नाम र थर	विवरण
घनश्याम खड्का, कान्तिपुर पत्रिका	पत्राकार
दिपक बहादुर शेरचन	कर्मचारी फरेष्टर

२.३.२९ विश्व वातावरण दिवस २०८०

विश्व वातावरण दिवस २०८० को अवसरमा डिभिजन वन कार्यालयले बेनी नगरपालिका वडा नं-५, बगुवाखोला स्थित श्री सज्यानी सामुदायिक वनमा मिति २०८०।०२।२२ गते सो मबार कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो । सो कार्यक्रमको उद्घाटन जिल्ला समचय प्रमुख राज कुमार थापा गर्नु भएको थियो भने समापन सर्ज्यानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका अध्यक्ष श्री मुत्ती खड्काले गर्नु भएको थियो । उत्कृत कार्यक्रममा बेनी नगरपालिकाका मेयर श्री सुरज के.सी. प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री तुलसीराम पौडेल लगायत सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू सहित १०० जनाको उपस्थिती रहो थियो । सो स्थानमा गुलमहर, विरेन्द्रफुल कपुर पारिजात सिर्मु धुपी लगायतका करिव १५० वटा विरुवाहरू रोपिएको छ ।

२.३.३० राष्ट्रिय बृक्षारोपण दिवस २०८०

राष्ट्रिय बृक्षारोपण दिवस २०८० को अवसरमा डिभिजन वन कार्यालयले बेनी नगर पालिका वडा नं-९, गलेश्वर स्थित श्री गलेश्वर ठुलो सल्लेरी सामुदायिक वनमा मिति २०८०।०३।१५ गते शुक्रबार कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो । सो कार्यक्रमको उद्घाटन प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री तुलसीराम पौडेलले गर्नु भएको थियो भने समापन गलेश्वर ठुलो सल्लेरी सामुदायिक समूहका अध्यक्ष श्री अम्मर बहादुर बस्नेतले गर्नु भएको थियो । सो स्थानमा डिभिजन वन नर्सरी, बेनीमा उत्पादित वर, सिर्मु, पारिजात, गुलमहर र कल्की इत्यादीका विरुवाहरू रोपिएको छ ।

२.३.३१ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको अनुगमन तथा मूल्यांकन

म्याग्दी जिल्लाका सम्पूर्ण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह (१५० वटा) को अनुगमन तथा मूल्यांकन गरी विश्लेषण पुस्तिका प्रकाशन गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा कर्मचारीको व्यस्तताको कारण १५० वटा सामुदायिक वनको मात्र स्थलगत अनुगमन फाराम भरी सोही आधारमै विश्ले

षण पुस्तिका प्रकाशन गरिएको थियो । बेनीका ५० वटा, मंगलाका २० वटा, मालिकाका २० वटा, धवलागिरीका २० वटा, रघुगंगाका २५ वटा र अन्नपूर्णका १५ वटा सामुदायिक वनको अनुगमन फारामहरू भर्ने कामको जिम्मा सम्बन्धित सब डिभिजन वन कार्यालय फरेष्टरहरूलाई दिईएको थियो भने कम्पाईल तथा विश्लेषण सहित पुस्तिका प्रकाशनको जिम्मा वरिष्ठ रेन्जर श्री रिता खत्रीले गर्नु भएको थियो ।

२.३.३२ सार्वजनिक सम्पतीको मर्मत तथा सुधार

डिभिजन वन कार्यालय म्याग्दीको भवनमा र आवास कार्य लागि रु १० लाख बजेट विनियोजन भएकोमा रु १०,००,०००००- रकम खर्च भएको छ ।

तालिका नं. ३२ डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दीको भवन मर्मत तथा सम्भार कार्यक्रमको विवरण

सि. न.	डिभिजन वन कार्यालय	कार्यको विवरण	कार्य गर्नेको विवरण
१	डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दीको	१ कोठाको बाथरूम मर्मत रडरोगन टायल छाने फलामका कुर्चीहरू आवास क्षेत्रमा मिटिङ हल नर्माण तथा मर्मत किचन मर्मत इत्यादी	सक्षम विल्डर्स, बेनी, म्याग्दी र शंकर निर्माण सेवा, बेनी, म्याग्दी

२.३.३३ वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन

विगतमा जस्तै डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दीले आ.व. २०७९।८० मा सम्पादन गरेका कार्यक्रम, क्रियाकलापहरू तथा बिभिन्न अभिलेखहरू समेटी वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिका प्रकाशन गर्ने र कार्यालयको वेवसाईटमा अपलोड गर्ने काम सम्पन्न भएको थियो । सो कामको जिम्मे वारी स.व.अ. नर वहादुर क्षेत्रीले निर्वाह गर्नु भएको छ भने पुस्तिका सम्पादनमा नि.डि.व.अ. मनो ज रानाभाटले सहयोग गर्नु भएको थियो ।

२.३.३४ पहिरो ग्रस्त क्षेत्र / खोला किनारा बृहत बाँस रोपण कार्यक्रम

आ.व. २०७९।८० मा तपसिलका पहिरो ग्रस्त क्षेत्र / खोला किनारा बृहत बाँस रोपण कार्यक्रम काम सम्पन्न भएका छ । आयोजना स्थल रहेको बेनी नगरपालिका वडा नं ०१, रत्ने चौरसा भू तथा जलाधार कार्यालयका भूसंरक्षण अधिकृत मार्फत योजनाको ईस्टिमेट, सुपेरीवे क्षण र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्न लगाईएको थियो । यस कार्यक्रममा ३० वटा ग्याविन बाँस, अम्रिसो र नेपियर रोपण कार्य गरिएको थियो । यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि रु ३,००,०००। (अक्षरेपी तीन लाख मात्र) विनियोजित भएकोमा उत्कृत कार्याक्रम कार्यान्वयन गरी जम्मा रु २,९९,८००। (अक्षरेपी दुई लाख उनान्सय हजार दुई सय मात्र) खर्च थियो ।

तालिका नं. ३४ पहिरो ग्रस्त क्षेत्रमा वाँस तथा अम्रिसो रोपण कार्यक्रमको विवरण

सि.न.	अनुदान सहयोग गर्ने निकायहरू		कुल रकम रु	समुहको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	सम्झौता मिती	सम्पर्क नं.	विरुद्ध रोपण सम्भा
	डि.व.का. स्यागदीबाट रु	उपभोत्ता समुहबाट रु							
१	२८८,०००	७३,०००	३६१,०००	कमरे इच्छाउले सा व बेनी नगरपालिकाका १	लिलाराम थापा मगर	२६/११ / २०७९	९८४५६२७५८५	नेपियर १००० अम्रिसो ३५० र वाँस १५०	

२.३.३५ सवडिभिजन स्तरीय सा.व.को असल अभ्यास सम्बन्धी अन्तर्किया कार्यक्रम

सामुदायिक वनहरूमा हालसम्म गरेका असल अभ्यासका क्रियाकलापहरू सब डिभिजन अन्तर्गतका सामुदायिक वन उपभोत्ता समूहहरूका पदाधिकारीहरूलाई भेला गराई छलफल गरि एको थियो । यसको जिम्मेवारी फरेष्टर लक्ष्मी बानियाँले निर्वाह गर्नुभएको थियो । कार्यक्रमहरू कार्यन्वयन गरी रु १२०००० (अक्षेरूपी एक लाख बिस हजार मात्र) खर्च भएको थियो ।

तालिका नं. ३५ सामुदायिक वनमा असल अभ्यास कार्यक्रमहरू कार्यन्वयन भएका सामुदायिक वनहरूको विवरण

सि.न.	सामुदायिक वनको नाम र ठेगाना	कैफियत
१	बेनी नगरपालिका-५, पुलाचौर, स्यागदी १० वटा सामुदायिक वन उपभोत्ताहरू गरी जम्मा २१ जना ५महिला र १६ पुरष	मनोज रानाभाट र करुणा कार्की
२	सब डिभिजन वन कार्यालय अन्नपुर्ण, तातोपानी, स्यागदी ५ वटा समूहहरू जम्मा १७ महिला ४ पुरुष १३	करुणा कार्की
३	रघुगंगा गाउँपालिका-६, फिँ, स्यागदी ६ वटा समूह जम्मा २२ १५ महिला र ७ पुरुष	मनोज रानाभाट र चन्द्रमणी सापकोटा
४	सब डिभिजन वन कार्यालय मालिका ३ वटा समूहहरू जम्मा २० महिला २ पुरुष १८	चन्द्रमणी सापकोटा
५	सब डिभिजन वन कार्यालय ताकम ७ वटा समूहहरू जम्मा १७ महिला ८ पुरुष ९	नर बहादुर क्षेत्री
६	मंगला गाउँपालिका-४, बरंजा, स्यागदी ६ वटा समूह जम्मा १७ ७ महिला र १० पुरुष	चन्द्रमणी सापकोटा

२.४ वन पैदावार बिक्रिको विवरण, राजश्व र रोजगारी

तालिका नं. ३६ वन पैदावार बिक्रीबाट प्राप्त राजश्वको विवरण

श्रोत	गोलिया काठ (क्यूफिट)	दाउरा (चट्टा)	जडिबुटी तथा गैर काष्ठ बन पैदावार (केजी)	राजश्व (रु.)	मु.अ.कर (रु.)
सामुदायिक वन	०	०	०	०	
सरकारद्वारा व्यावस्थित वन	०	०	५१४५.५	१,०४,४७५	१,०४,४७५ ।-
सार्वजनिक, सरकारी	०	०	०	०	०
निजि आवादी	८९,१२८.८९	१२.५०	०	०	२३,४९,०२४।-
मुद्दा, बेवारिसे	०	०	०	०	०
जम्मा	८९,१२८.८९	१२.५०	०	०	२४,५३,४९९।-

संकलन पूर्ण दिएको जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ बन पैदावारको विवरण यस प्रकार छ ।

तालिका नं. ३७ संकलन पूर्ण र राजश्वको विवरण

क्र. सं.	जडिबुटी प्रजातीको नाम	आर्थिक बर्ष २०७७।७८		आर्थिक बर्ष २०७८।७९		चालु आर्थिक बर्ष २०७९।८० को हालसम्म	
		परिमाण (केजी)	संकलित राजस्व रकम (रु.)	परिमाण (केजी)	संकलित राजस्व रकम (रु.)	परिमाण (केजी)	संकलित राजस्व र कम (रु.)
१	अल्लो (<i>Girardinia diversifolia</i>)	५५००	२७५००	३८००	१५०००	२५००	१७५००
२	नागबेली (<i>Lycopodium clavatum</i>)	८५०	४२५००	६००	३००००	३००	१५०००
३	खिरोले/सेतकयिनि (<i>Polygonatum spp</i>)	३५००	५२५००	३६२५	५४३७५	७०	१७००
४	भिरमह (<i>Bee honey</i>)	१२७६	१२७६०	४५०	४५००	४००	८०००
५	मईन (<i>Bee wax</i>)	३०	१५०	०	०	०	०
६	शिलाजित (<i>Rock exudate</i>)	२५०	१२५००	०	०	०	०
७	रातो च्याउ (<i>Ganoderma lucidum</i>)	३३०	१६५००	४०	२०००	२५०	१२५००
८	निरमसी जरा (<i>Delphinium denudatum</i>)	२३५	१४१००	१७०	१०२००	२३०	१३८००
९	कुट्टकी जरा (<i>Neopicrorhiza scrophulariifolia</i>)	१३३०	३९९००	४८०	१४४००	०	०
१०	सुगन्धवाल (<i>Valeriana jatamansi</i>)	११००	२२०००	२००	४०००	०	०
११	मजिठोको डाँठ (<i>Rubia manjith</i>)	८००	४०००	५००	३१००	६५	१६२५
१२	यार्सागुम्बा (<i>Ophiocordyceps sinensis</i>)	३.२	९६०००	०.५	१५०००	०.५	१५५००

१३	लौठसल्ला (<i>Taxus spp.</i>)	२५	१०००	०	०	३०	१५००
१४	लोक्ता (<i>Daphne spp.</i>)	२०००	१००००	०	०	०	०
१५	सतुवाको गानो (<i>Paris polyphylla</i>)	२५	१०००	०	०	३०	१७५०
१६	विष जरा (<i>Aconitum spp.</i>)	२५००	२५०००	३५०	३५००	०	०
१७	जटामसी (<i>Nardostachys jatamansi</i>)	७१२	वन विभागले संकलन पूर्जी दिएको	०	०	३५०	३५००
१८	साधारण च्याउ	०	०	१०	५००	०	०
१९	वन लसुन (<i>Allium wallichii</i>)	०	०	३०	१३५०	२०	६००
२०	चुल्चे अमिलो (<i>Rheum australe</i>)	०	०	३००	१५००	२००	१०००
२१	चिराइतो (<i>Swertia chiraito</i>)	०	०	०	०	७००	१०५००
	जम्मा	२०४६६.२	३७७४९०	१०५५५.५	१५९४२५	५१४५.५	१०४४७५

स्थानीय निकासी हुने मुख्य जडिबुटीहरू

वन नियमावली २०७९ को अनुसुची ७ बमोजिम जडिबुटीको मुल्य दर

सि. न.	प्रजाती	वैज्ञानिक नाम	मुल्य दर प्रति जी
क) जरा तथा गानो जाति			
१	अतिस	<i>Aconitum heterophyllumoides, Aconitum heterophyllum, Delphinium himalayai</i>	१५
२	काकोली/ वन लसुन	<i>Fritillaria cirrhosa</i>	५
३	कुट्टकी	<i>Neopicrorhiza scrophulariflora</i>	४०
४	खिरौला वा सेतकचिनी	<i>Polygonatum spp.</i>	२५
५	जटामसी	<i>Nardostachys jatamansi</i>	७५
६	निरमसी	<i>Delphinium denudatum/Aconitum palmatum/Aconitum orochryseum</i>	६०
७	पाखनवेद	<i>Bergenia pacumbis/Bergenia ciliata</i>	७
८	वन लसुन	<i>Allium wallichii</i>	३०
९	विष	<i>Aconitum spp</i>	१०
१०	सतुवा	<i>Paris polyphylla</i>	५०
११	सुगन्धवाल	<i>Valeriana jatamansi</i>	२५
१२	सर्पगन्धा	<i>Rauvolfia serpentine</i>	५०
१३	पदमचाल/ चुल्चे अमिलो	<i>Rheum austral</i>	१०

ख) पात तथा डाँठ जाति			
१	पदमचाल/ चुल्हे अमिलो	<i>Rheum austral</i>	५
२	लौठसल्ला	<i>Taxus spp</i>	५०
३	मजिठो	<i>Rubia manjith</i>	७
ग) फल र बिज जाति			
१	टिमुर	<i>Zanthoxylum armatum</i>	१०
२	नागबेली	<i>Lycopodium japonicum</i>	५०
घ) विरुद्ध जाति			
१	यार्सागुम्बा	<i>Ophiocordyceps spp.</i>	३१०००
२	रातोच्याउ	<i>Ganoderma lucidum</i>	५०
३	चिराइतो	<i>Swertia spp.</i>	१५
४	नागबेली	<i>Lycopodium japonicum</i>	१५
५	गुच्छी च्याउ	<i>Morchella spp.</i>	५००
ङ) विरुद्ध जाति			
१	अल्लो	<i>Girardinia diversifolia</i>	७
२	लोक्रृता	<i>Daphne spp.</i>	५
च) गम, रेजिन, लोहावन जाति			
१	मह (जंगली)	<i>Bee honey</i>	२०
२	शिलाजित	<i>Rock exudate/Asphaltum</i>	५०

२.५ मुद्दा सम्बन्धी विवरण

आ.व. २०७९।८० मा वन तथा वन्यजन्तुको कसुरमा म्यागदी जिल्ला अदालतमा दुई (२) वटा मुद्दा दर्ता भएको ।

तालिका नं. ३८ मुद्दा सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	दर्ता मिति	प्रतिवादी	मुद्दाको विषय
१	२०७९।०४।०९	<p>१) जिल्ला म्यागदी बेनी नगरपालिका वडा नं. ०२ बगरफाट बस्ने बाबु बिष्णु बहादुर सार्की र आमा सुनिता सार्कीको छोरा बर्ष २२ को रेशम बहादुर सार्की (ना.प्र.नं ४९-०९-७४-०३०८९) जिल्ला मुस्ताङ थासाङ गा.पा. वडा नं. ४ स्थायी घर भै जिल्ला म्यागदी बेनी नं.पा.वडा नं.-२ बगरफाँट बस्ने बाबु धन बहादुर नेपाली र आमा सुनिता नेपालीको छोरा बर्ष २९ को विज्ञान नेपाली (ना.प्र.नं ४८९००२/६७)</p> <p>२) जिल्ला म्यागदी बेनी नगरपालिका वडा नं. ०२ बगरफाट बस्ने माधब बोगटीको छोरा बर्ष ६५ को धन बहादुर बोगटी</p> <p>३) जिल्ला म्यागदी बेनी नगरपालिका वडा नं. ०२ बगरफाट बस्ने जुद्धबिर सार्कीको छोरा बर्ष ४६ को बाबुराम सार्की (ना.प्र.नं ४९९००३/३२१६) र एक जना नाबलक गरी जम्मा ४ जना र ध १ त २६७ नम्बरको ट्रियाक्टर</p>	विना इजाजत उत्तिस जाताका काठहरूको ओसारपसार
२	२०७९।०८।०९	<p>१) जिल्ला काप्रे, तेमाल गाउँपालिका, वडा नं. ७, सवरा बस्ने बाबु गजवीर तमाड, आमाको नाम यडसुङ डोल्मो तामाडको छोरा बर्ष ४२ को हर्क लामा भन्ने नरेन्द्रसिंह लामा (तमाड) (ना.प्र.प.नं. ९३९२८) ।</p> <p>२) जिल्ला काप्रे, तेमाल गाउँपालिका, वडा नं. ७, सवरा बस्ने बाबु गजवीर तमाड, आमाको नाम यडसुङ डोल्मो तामाडको छोरा बर्ष ३८ को रोहित लामा भन्ने पटना कुमार लामा (तमाड) (ना.प्र.प.नं. ९७९०६९) ।</p> <p>३) जिल्ला काप्रे, तेमाल गाउँपालिका, वडा नं. ७, सवरा बस्ने बाबु गजवीर तमाड, आमाको नाम यडसुङ डोल्मो तामाडको छोरा बर्ष ४५ को सिकार लामा भन्ने पर्ताप तमाड (ना.प्र.प.नं. ८३३२२) ।</p>	सम्बन्धी अवैध घोरलको मासु ओसारपसार सम्बन्धी

साथै म्यागदी जिल्ला अदालतका माननीय जिल्ला न्यायाधिशबाट मिति २०७९।११।१९ गते कार्यालयको नियमित निरीक्षण भ्रमण भएको ।

२.६ बेरुजु र बेरुजु फर्द्यौट सम्बन्धी विवरण

डिमिजन वन कार्यालयले आ.व. २०७५।७६ मा प्रदेश सरकार तर्फ होमस्टे पूर्वाधार तर्फ विभिन्न

होमस्टहरूको बेरुजु आएकोमा तिनिहरूमध्ये अधिकांशको रु. १,७२,२५०।- नियमित गर्न र असुल उपर गर्न सफल भएको छ । संघ तर्फ तल्कालिन जिल्ला वन कार्यालयको रु. २,०५,०००।- बेरुजु कस्तो किसिमको, कस्को नामको, कुन आर्थिक बर्षको भन्ने कुनै अभिलेख नभएकोले वन तथा भू-संरक्षण विभागमा माग गरिएको छ । असुल उपर गरिएको प्रदेश सरकार तर्फको बेरुजुको विवरण निम्नानुसार छ ।

तालिका नं. ३४ असुल उपर भएको बेरुजुको विवरण

सि.नं.	होमस्टेको नाम, ठेगाना	ठेगाना	असुल गर्न बाँकी बेरुजु रु.
१	पूर्णगाउँ टोड्के होमस्टे	मंगला-१	१,४५,१३०।-
१	भुकभुके कृषि सहकारी	बेनी ०३	२७१२०।-
२	सा.व.उ.स.को पुरुस्कार वेरुजु		३०००।-
	जम्मा		१,७५,२५०।-

२.७ राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना सम्बन्धी कामको विवरण

कालिगण्डकी कोरीडोर २२० केमीले कबुलियती दस्तुर बापत रु १,४६,४९७।- रघुगंगा हाइड्रोपावर नेपाल विधुत प्राधिकरणले कबुलियती दस्तुर बापत रु १,४२,२७०।- जम्मा रकम रु २,८८,६८७।-

नेपाल सरकारको निर्णयबाट यस जिल्लामा वन क्षेत्रको जग्गा भोगाधिकारमा लिएकोमा सम्झौता बमोजिम तपसिलको आयोजनाले ।

तालिका नं. ४० जग्गा सद्वा भर्ना र वृक्षारोपणका लागि प्राप्त रकमको विवरण

नाम	आयोजनाले ओगटे को वन क्षेत्रको जग्गा (हे.)		कै. सद्वा जग्गा उपलब्ध क्षेत्रफल (रु.)
	संख्या वर्णन प्रयोग	संख्या वर्णन ल. प्रयोग	
राहुधाट मंगले जलविधुत आयोजना ३७ मेगावाट, तुदी पावर कम्पनी लाजिम्पाट, काठमाण्डौ	४.५५		४.५५
राहुधाट जलविधुत आयोजना ४८.५ मेगावाट, तुदी पावर कम्पनी लाजिम्पाट, काठमाण्डौ	४.९६		४.९६
रेलेखोला जलविधुत आयोजना ६, मेगावाट हिम कन्सल्ट प्रा लि	१.५८		१.५८
अपर म्यागदीखोला जलविधुत ५३.५ मेगावाट, अपर म्यागदी हाइड्रो पावर प्रा.लि. हेरीटेज प्लाजा काठमाण्डौ	४.८४		४.८४
माथिल्लो म्यागदीखोला जलविधुत आयोजना ५७.५ मेगावाट	११.३६		११.४९४

रघुगंगा जलविधुत आयोजना ४२ मेगावाट नेपाल विधुत प्राधिकरण	१.५	१६.६७	१.५	
तुलोखोला जलविधुत आयोजना २१३० मेगावाट, सयुत्त उर्जा प्रा. लि. कुपण्डोल, ललितपुर	४.९८		५.०२	
माथिल्लो तुलोखोला जलविधुत आयोजना १५ मेगावाट,	४.६८		४.६८	
धौलागिरी कालिका हाइड्रोपावर लिमिटेड	३.४६		३.४६	
कालिगण्डकी करिङ्डोर २२० के भी दाना कुश्मा	१.३८	३०.०३	१.३८	
जम्मा		४६.७	४१.९६४	

२.८ विविध कामको विवरण

- क. तिन वटा सामुदायिक वनहरू औल नेशरानी र घुमाउने कोखे सल्लेरीको विगत १५ वर्ष देखिको सिमा विवाद समधान भई सामुदायिक वनहरूको कार्ययोजना समेत नविकरण भएको
- ख. फर्निचर उद्योग दर्ताका लागि दूरी प्रमाणित तथा सिफारिसः ६ वटा
- ग. निजि नर्सरी र जडिबुटी फर्म दर्ता सिफारिसः ३ वटा
- घ. यस कार्यालयको वेबसाईट www.dfomyagdi.gov.np अपडेट । वार्षिक प्रगति पुस्तिका, प्रस्तावना आव्हान, कर्मचारी विवरण लगायतका विवरण अपलोड गरिएको । ईमेल (mgddfo@gmail.com), फेसबुक (डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी) र मेसेन्जर ग्रुप (Myagdi DFO Team) चालु ।
- ङ. आ.व. २०७९।८० देखि यस कार्यालयको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबार CGAS (Computerized Government Accounting System) सफ्टवेयरवाट संचालन गरिएको । श्रोतमा करकट्टी गर्नु पर्ने रकम कट्टा गरी आन्तरिक राजश्व कार्यालय, बागलुङ्गको रेकर्डसँग भिडाईएको । कार्यालयको स्थायी लेखा नम्बर (PAN 201333556) लिई ETDS गरिएको ।
- च. कार्यालय सुदृढीकरण: कन्टिन्जेन्सी रकमबाट कार्यालयमा डिजिटल हाजिरी, दुई वटा दराज र एक वटा पलंग समेत खरिद गरिएको थियो । कार्यालय परिसरभित्र प्रतिक्षालयमा टेवल निर्माण समेत निर्माण गरिएको गरिएको र डिसहोम जडान गरी से वागाहीहरूलाई मनोरन्जन हुने हेतुले टेलिभिजन समेत राखिएको छ । मेशिनरी औजार, सवारी साधन, धारा, बिजुली, ईन्टरनेट आदीको मर्मत गरी कार्यसंचालनलाई सुचारू गरिएको । कार्यालयमै चिया खाजा खाने व्यवस्था समेत मिलाईएको थियो ।

क्र. सं.	सामानको नाम	मुल्य (विल विजक अनुसार)						अन्य खर्च समेत जम्मा रकम	कै.
		इकू रुपय	परिमाण परिमाण	दर	जम्मा मु अ. कर बाहेक	मु.अ. कर	सामानको जम्मा मुल्य		
१	स्टिल दराज	₹	०	१४,५००.००	१४,५००.००	१८८५	१६,३८५.००	१६,३८५.००	
२	Glassdoor (ग्लासडोर)	₹	०	१७,०००.००	१७,०००.००	२२१०	१९,२९०.००	१९,२९०.००	
३	रिभल्वभिड चेयर	₹	०	६,५००.००	६,५००.००	८४५	७,३४५.००	७,३४५.००	कम्प्यटर चियर
४	खाट पलड लोबेड	₹	०	२६,५४८.६७	२६,५४८.६७	३४५१	३०,०००.००	३०,०००.००	
५	स्टिल दराज	₹	०	१४,५००.००	१४,५००.००	१८८५	१६,३८५.००	१६,३८५.००	
६	Glassdoor (ग्लासडोर)	₹	०	१७,०००.००	१७,०००.००	२२१०	१९,२९०.००	१९,२९०.००	
	जम्मा				१६,०४८.६७	१२४८६	१०८,५३५.००	१०८,५३५.००	

छ. सबै सवारी साधन (एक वटा बोलेरो जिप र ६ वटा मोटरसाईकल) को बिमा नविकरण गरिएको थियो ।

ज. स्थानीय तहहरूबाट गरिएका बिभिन्न IEE प्रतिवेदन स्वीकृतिमा वन विज्ञ खटाईएको थियो । जिल्ला अनुगमन समितिको पदेन सदस्य र भूमी समस्या समाधान आयोगको जिल्ला समितिको पदेन सदस्यको रूपमा यस कार्यालयका प्रमुखले भूमिका निर्वाह गर्नु भएको । स्थानीय तह र जिल्ला प्रशासन कार्यालयको अनुरोधमा रुख हटाउन सहजिकरण गरी मानवीय जोखिम कम गरिएको र अवरुद्ध सङ्क तथा बिद्युत तत्काल सूचारू गर्न समन्वय गरिएको ।

झ. सूचना माग गर्नेलाई मौखिक वा लिखित रूपमा सूचना उपलब्ध गराई सूचनाको हक सम्बन्धी ऐनको कार्यान्वयन गरिएको ।

परिच्छेदः तीन

कार्यक्रमको समीक्षा

३.१ कार्यक्रमका उपलब्धीहरू

आ.व. २०७९।०८० मा उधोग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेशबाट डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदीले उत्कृष्ट वित्तिय प्रगति सहित प्रभावकारी तवरले कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरेकाले यस कार्यालयलाई सम्मान पत्र प्राप्त गरेकोले कर्मचारीहरूको मनोबल बढे को छ । थोरै कर्मचारीहरूको बाबजुत, बाढी पहिरो, सिमित स्रोत साधन र अपर्याप्त भौतिक साधनको बाबजूद यस कार्यालयबाट समग्रमा ९९।९४ प्रतिशत भौतिक प्रगति र ९९।४४ प्रतिशत वित्तिय प्रगति हासिल भएको छ । सम्पादन गरिएका क्रियाकलापका उपलब्धीहरू निम्न बूँदामा राखिएको छ ।

- ◆ बेनी-७, मंगलाधाट स्थित कर्मचारी आवास परिसरमा गेट सहितको नर्सरीमा घेराबार गरी विरुद्ध उत्पादन सुरु गरिएको ।
- ◆ एक वटा नयाँ सामुदायिक वनको गठन र ५० वटा सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरण गरिएको ।
- ◆ वन्यजन्तु उद्धार कक्ष २ वटा र वन्यजन्तु द्रयार्प कक्ष (त्वबउउष्ण अबनभ) निर्माण २ वटा गरिएको ।
- ◆ २६ जना हकवालाहरूको चितुवाले पशुधन मारेकोमा २६ जना हकवालालाई राहत स्वरूप रु. ३,०७,००।- वितरण गरिएको ।
- ◆ गुरासँ पार्क निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत अन्नूर्ण गाउँपालिका वडा नं.०७, घोरेपानीमा गुरासँ पार्क सहितको गोलघोर महिला र पुरुषको लागि छुट्टा छहै शौचालय, पानी पोखरी निर्माण सम्पन्न, चौतारा र पैदल मार्ग निर्माण गरीएको ।
- ◆ तातोपानी माछीखोला निर्माण कार्यमा अन्नूर्ण गाउँपालिका वडा नं. ०७, मा प्यारफिट सहितको कालिगण्डकीबाट जोगाउन वाल निर्माण गरीएको ।
- ◆ सव-डिभिजन वन कार्यालय, मंगलाको तला थप कार्य सव-डिभिजन वन कार्यालय, मालिकामा घेराबार र डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदीमा कम्पाउन्ड घेराबार गरेको ।
- ◆ सव-डिभिजन वन कार्यालय, अन्नपूर्ण, सव-डिभिजन वन कार्यालय, रघुगंगा र सव-डिभिजन वन कार्यालय, बेनी साथै डिभिजन वन कार्यालयको कर्मचारी आवास मर्मत कार्य गरिएको ।
- ◆ डिभिजन वन कार्यालयका ७ वटा नर्सरी नर्सरीबाट बिभिन्न प्रजातीका ७१ हजार गोटा विरुद्ध उत्पादन भई बृक्षारोपणका लागि वितरण गरिएको । खासगरी कल्की, गुलमहर,

लेकचाँप, धुँपी लगायतका बहुबर्षिय विरुवा उत्पादनमा गण्डकी प्रदेशमै सफलता मिले को । बिभिन्न ३ वटा प्रजातीका आयमूलक फलफूलका १,३०० गोटा बिरुवा खरिद गरी कृषकहरूलाई निशुल्क वितरण गरिएको । त्यस्तै गरी बिभिन्न ३ वटा प्रजातीका जडीबुटीका १०,७७४ गोटा बिरुवा खरिद गरी कृषकहरूलाई निशुल्क वितरण गरिएको ।

- ◆ बिभिन्न २ वटा कार्यक्रमबाट ३ वटा समूह, फर्महरूलाई अनुदान सहितको बृक्षारोपण कार्यक्रम अन्तरगत १२,१०४ गोटा बहुमूल्य प्रजातीका विरुवा रोपण भएको । । राष्ट्रिय बृक्षारोपण दिवसको आयोजना गरी गलेश्वर ठूलो सल्लेरी सामुदायिक वनमा बृक्षारोपण गरिएको ।
- ◆ एक सामुदायिक वन एक पोखरी निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत ६ वटा सामुदायिक वनमा पोखरी निर्माण गरिएको ।
- ◆ नदिउकास गरी वृक्षारोपण कार्यक्रम अन्तर्गत भगवती सामुदियक वन मालिका गाउँपालिका वडा नं ०६ मा ३० वटा ग्याविन हालेको र १६७० वटा विभिन्न जातका विरुवाहरूको वृक्षारोपण गरी र ११५ मिटरको घेरबार समेत गरिएको ।
- ◆ चालू वर्षमा म्याग्दी जिल्ला वन डेलोले आक्रान्त भएकोमा स्थानीय उपभोक्ता र वन कर्मचारीको संयुक्त प्रयासमा निभाउन र गाउँ वस्ती जोगाउदै धनजनको क्षती हुनबाट रोक्न सफल भएको ।
- ◆ ४ गोटा आयोजनाको लागि वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनमा भोगाधिकार दिन सिफारिस गरिएको ।
- ◆ वन तथा वन्यजन्तु सम्बन्धी अपराध नियन्त्रणमा कडाई गरिएको । २ वटा मुद्दा अदालतमा दायर भएको । बाँकी अनुसन्धान तथा तहकिकातका लागि कुनै पनि मुद्दा कार्यालयमा नरहेको । वन क्षेत्रमा जथाभावी र बिना अनुमति पूर्वाधार निर्माण गर्न रोकिएको ।
- ◆ नापी कार्यालयको सहयोगमा एक वटा सामुदायिक वनमा भएको वन अतिक्रमण छुट्याई वन सिमानामा आरसिसि पिलर गाडी र बृक्षारोपण गराईएको अतिक्रमण गरीएको करिव १ हेक्टर अतिक्रमीत क्षेत्र वनमा पुन ल्याउन सफल भएको ।
- ◆ मंगला गाउँपालिकाका सामुदायिक वनमा उपर परेका उजुरीको छानविन गरी प्रतिवेदन अखिलयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा पठाईएको ।

३.२ समस्या तथा चुनौतीहरू

बर्षातको कारण सबैतिर अवरुद्ध सडक र विकट एवंम छरिएका कार्यक्रम स्थलको कारण समयमै कार्यक्रम संचालन गर्न र प्रभावकारी अनुगमन गर्न नसकिएको ।

- ◆ डिभिजन वन कार्यालयको भवनका कोठाहरू र कम्पाउण्ड अपर्याप्त भएको ।

मातहतका ६ वटा सब-डिभिजन वन कार्यालयमा कर्मचारी, कम्पाउण्ड र नर्सरी स्थलको अभाव रहेको ।

- ◆ समूहको संस्थागत क्षमता तथा विकास कमजोर रहेको र सकृयता घट्दै गएकोले कार्यक्रमहरू संचालन गर्न कठिन हुदै गएको ।
- ◆ बन्यजन्तुको चोरीशिकारी गर्ने र जानी जानी वनमा आगलागी गराउनेलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउन कठिन ।
- ◆ जिल्लाको ४७ प्रतिशत भूभाग वन क्षेत्र ओगटेको, कोणधारी, चौडापाते र मिश्रित प्रजातीको वन भएको, १५८ प्रजातीका जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारको उपलब्धता भएको र वनजन्य उद्यम तथा पर्याप्यटनको सम्भावना भएतापनि वन क्षेत्रबाट अपेक्षित उपलब्धी हासिल हुन नसकेको ।
- ◆ सरकारद्वारा व्यवस्थित वन खासगरी उच्च पहाडी वन व्यवस्थापन गर्न नसकिएको ।
- ◆ अभिलेखको अभावमा तल्कालिन जिल्ला वन कार्यालयको पुरानो बेरुजु फर्छ्यौट गर्न नसकिएको ।
- ◆ नीतिगत ढुंगा खानी संचालनमा बिद्यमान मापदण्ड ।
- ◆ जिल्लाका वन क्षेत्रमा बातावरणीय अध्ययन (संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन, प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन) स्वीकृत नगराई वा स्वीकृत प्रतिवेदनको विपरित हुने गरी डोजर चलाउने प्रबृति नियन्त्रण गर्न कठिन ।
- ◆ आ.व.०७८/०७९ मा उत्कृष्ट वित्तिय प्रगति हासिल गरेकोमा प्रदेश मन्त्रालयबाट प्रशंसा पत्र र म्यागदी जिल्लामा नमुना कार्यालयको रूपमा स्थापित गरेकोमा बेनी नगरपालिका वडा नं ०७ बाट सम्मान पत्र र म्यागदी स्थित प्रदेश कार्यालयहरूमा २०७९ को उत्कृष्ट नमुना कार्यालय छनोट भएकोमा सम्मान पत्र सहित रु ३०,०००। (अक्षेरूपी तिस हजार मात्र) सहित पुरस्कृत भएको

३.३ समाधानका प्रयास तथा उपायहरू

भएका स्रोत साधनको अधिकतम परिचालन गरिएको । कन्टिजेन्सीको रकमबाट डिजिटल हाजिरी जडान, दराज र पलड आदी खरिद गरिएको । डिभिजन वन कार्यालय, सब डिभिजन वन कार्यालय तथा कर्मचारी आवासको मर्मत सम्भार गरिएको ।

- ◆ नियमित रूपमा कर्मचारी बैठक तथा संचार, उत्प्रेरणा, गुनासो व्यवस्थापन, समूह गतिशीलता, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, प्रजातान्त्रिक नेतृत्व शैली, सकारात्मक सोच, मुस्कान सहितको सेवा प्रवाह, मानवोचित व्यवहार आदीको सकदो अवलम्बन गरिएको ।
- ◆ जनचेतना अभिवृद्धि र सूचना-सन्देश प्रवाह गर्न मिडियाको उपयोग गरिएको ।
- ◆ मन्त्रालय, निर्देशनालय जिल्लास्थित सुरक्षा निकायहरू तथा अन्य कार्यालयहरू र

स्थानीय तहहरूसँग राम्रो समन्वय गरी कार्य सम्पादनलाई तिब्रता दिईएको । जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा हुने कार्यालय प्रमुखहरूको मासिक बैठकमा यस कार्यालयको सकृय र पूर्ण सहभागिता रहेको । कर्मचारी मिलन केन्द्रका कार्यक्रम, सूचना अधिकारी हरूको बैठक लगायत कार्यक्रमहरूमा यस कार्यालयको सकृय सहभागिता रहेको । सुरक्षा निकायको सहयोगमा वन डढेलो नियन्त्रण र वन अपराध रोकथाममा सहयोग पुगेको । स्थानीय तहका ईन्जिनियरको सहयोग लिई ४ वटा कार्यक्रमको ईष्टिमेट तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरिएको । अतिक्रमण नियन्त्रण र फर्निचर उद्योग दर्ता सिफारिसमा नापी कार्यालयका प्राविधिको सहयोग लिईएको । पहिरो ग्रस्त क्षेत्रमा वास स्थानीय तहका ईन्जिनियरको सहयोग लिईएको ।

- ◆ प्रमुख जिल्ला अधिकारीबाट अनुसन्धान अधिकृतहरू तोक्ने कार्य भईरहेकोमा जिल्ला न्याधिस माननिय तेज नारायण पौडेलेको निरिक्षण प्रतिवेदन पश्चचात डिभिजनल वन अधिकृतले नै तोकी अनुसन्धान कार्य भईरहेको र जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयको राय बमोजिम जिल्ला अदालतमा मुद्दा दायर गरिएको । विदाका दिनमा र जिल्ला बाहिर सवारी साधन चलाउनु पर्दा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट सवारी पास लिएको । भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रको सहयोग लिई वन्यजन्तुबाट भएको पशुधन क्षेत्रीको छानविन तथा राहत सिफारिस कार्यमा शिघ्रता दिईएको ।
- ◆ बेरुजु फर्छ्यौट गर्न ताकेता गरिएको । वन तथा भू-संरक्षण विभागसँग तल्कालिन जिल्ला वन कार्यालयको पुरानो बेरुजुको अभिलेख ल्याई असुलिको प्रकृया शुरू गरिएको ।

परिच्छेदः ४

अनुसूचीहरू

अनुसूचीः १ संघ सशर्त अनुदान तर्फ साधारण खर्चको विवरण

सि.नं	विवरण	बजेट रु.	खर्च रु.
१	फरेष्टरको पारिश्रमिक	२३,६९,८६६.०० -	२२,४३,७७२.९० -
२	पोशाक	५०,०००.०० -	४०,०००.०० -
३	खाद्यान्न	२,९९,३००.०० -	२,८२,९८४.०० -
४	स्थानीय भत्ता	२५,००८.०० -	२४,९२०.०० -
५	महंगी भत्ता	१,०९,००८.०० -	९६,०००.०० -
	जम्मा	२८,५३,९८२.०० -	२६,८६,८९६.९० -
	खर्च प्रतिशत	९४।१७ प्रतिशत	

अनुसूची २ डि.व.का.को साधारण खर्चको विवरण

सि.नं.	खर्च संकेत नं.	खर्च शिर्षक	बिनियोजित बजेट रु.	खर्च रु.
१	२११११	अधिकृतस्तर आठाँ	७७६,०००.०० -	६६५,९४५.८० -
२	२११११	का. स. पाँचौ स्तर	४५७,०००.०० -	४२९,७४३.४० -
३	२११११	वन रक्षक प्रथम स्तर	४,५४४,०००.०० -	१,५३१,४३२.९० -
४	२११११	अधिकृतस्तर छैटाँ	१,८३२,०००.०० -	१,८२३,२५५.८० -
५	२११११	सहायकस्तर चौथो	४७८,०००.०० -	४७५,५००.७० -
६	२११११	अधिकृतस्तर साताँ	४,७३९,०००.०० -	२,९३२,७८६.०० -
७	२११११	अधिकृतस्तर नवाँ	७६९,०००.०० -	० -
८	२११११	वन रक्षक पाचौ स्तर	३,९८४,०००.०० -	३,९७४,७३१.६० -
९	२११११	सहायकस्तर पाँचाँ	१,०४३,०००.०० -	९६९,२५९.६० -
१०	२११२१	निजामती कर्मचारीहरूको पोशाक खर्च	३५०,०००.०० -	२००,०००.०० -
११	२११२२	राशन भत्ता	२,९९०,०००.०० -	१,३७६,०७९.००-
१२	२११३१	सदरमुकाम र ६ कोष भित्र (घ वर्ग)	७५६,०००.०० -	९६९,६४८.०० -
१३	२११३२	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	८४०,०००.०० -	८८३,९६७.०० -
१४	२११३४	कर्मचारीको बंठक भत्ता	४२,०००.०० -	४२,०००.०० -
१५	२११३९	पाले पहरा भत्ता	३५,०००.०० -	३२,६२५.०० -
१६	२११३९	प्रसुती स्याहार भत्ता	२०,०००.०० -	५,०००.०० -
१७	२१२१३	योगदानमा आधारीत बीमा	१९२,०००.०० -	१७,२००.०० -
१८	२२१११	बिद्युत महशुल	२५०,०००.०० -	२५०,०००.०० -

१९	२२१११	जारको पिउने पानी	५१,०००.००।-	५१,०००.००।-
२०	२२१११	धाराको महसुल	६०,०००.००।-	६०,०००.००।-
२१	२२११२	हुलाक/कुरियर खर्च	३६,०००.००।-	३६,०००.००।-
२२	२२११२	कार्यालयका लागी संचार महशुल	२०४,०००.००।-	२०४,०००.००।-
२३	२२२१२	डिजेल	२५८,०००.००।-	२५८,०००.००।-
२४	२२२१२	पेट्रोल- दुई पाँडे	९६,०००.००।-	९६,०००.००।-
२५	२२२१३	कार्यालयका चार पाँडे र दुई पाँडे सवारी साधन मर्मत खर्च	३५०,०००.००।-	३४९,४६५.००।-
२६	२२२१४	बीमा नविकरण	८४,०००.००।-	५५,४३०.००।-
२७	२२२२१	कार्यालयका मेशिनरी तथा ओजार मर्मत सभार	१००,०००.००।-	१००,०००.००।-
२८	२२३११	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च कार्या(लय सामान तथा सेवा	४००,०००.००।-	४००,०००.००।-
२९	२२३१४	ग्राँस	३०,०००.००।-	३०,०००.००।-
३०	२२३१५	छपाई खर्च(कार्यालय सामान तथा सेवा)	१००,०००.००।-	७९,७६८.००।-
३१	२२४१३	करार कर्मचारीलाई पोशाक	३०,०००.००।-	३०,०००.००।-
३२	२२४१३	करार सेवाका कर्मचारीलाई पर्व खर्च	७२,०००.००।-	४९,४०४.००।-
३३	२२४१३	सवारी चालक	३६०,०००.००।-	३५८,९५६.००।-
३४	२२४१३	कार्यालय सहयोगी	५१३,०००.००।-	५१२,८४८.००।-
३५	२२६११	अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च (अनुगमन, मुल्याङ्कन र भ्रमण)	४००,०००.००।-	४००,०००.००।-
३६	२२६१२	भ्रमण खर्च	५०,०००.००।-	५०,०००.००।-
३७	२२७११	विविध	१५०,०००.००।-	१५०,०००.००।-
	कुल जम्मा		२६,६५३,०००.००।-	२३,२४४,५०२.८०।-

अनुसूची ३ प्रदेश र सर्वं संशर्ते अलुडाल कार्यक्रमहरूको भैतिक तथा वित्तीय प्रगति

आ.व. २०७९।०१।०८

प्रतिवेदन गरेको महिना: वार्षिक

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

मन्त्रालयको नाम: उद्योग, पर्ददा, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (प्रदेश तरको)

(बजेटरक, लाखभासा)

प्रिभिजन वन कार्यालय, स्पान्डी

क्र.स.	कार्यक्रम / विभागकालाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लाभ			प्रगति	प्रगति प्रतिशत	कैफियत
				परिमाण	आर	बजेट			
अ) दृष्टिगत खर्च अन्तर्वर्तका कार्यक्रमहरू									
11.3.7.9	कार्यालयको लागि रेलिंगी कानून्युद्धर, विन्टर स्टेन्कर, व्याप्रेस आदी खरीद	31122 पटक	3	0.42	1.5	100	1.5	100	100
11.5.22.5	सच डिप्लिजन वन कार्यालयको अवन मर्मन सुधार	31171 वटा	2	2.78	10	100	9.99	100	99.9
11.6.13.1	कार्यालयको लागी फालेवर तथा फिल्वरसे खरिद	31123 पटक	1	0.56	2	100	2	100	100
1	सामन्दायिक वन विकास कार्यक्रम								
11.4.17.31	एक समुदायिक वन एक पाखरो निर्माण	31157 पटक	6	1.67	6	100	6	100	100
6	नर्सरी र वैक्षणिक प्रकारका कार्यक्रम								
11.4.17.237	परियो घरस लेन / छोला विनाय बहुत बास रोपण कार्यक्रम	31157 व्याकेज	1	0.83	3	100	2.99	100	99.66667
11.4.17.275	विवाह उपायन संचालन प्रकारका कार्यक्रम, इतनाहाँस तथा बहुउच्चावो प्रजाति (स्पानिय मागा र अन्कुलालका अधिनामा)	31157 वटा	40000	1.67	6	99	5.9	99	98.33333
14	स्थानान्वय पूर्णपार विनाय कार्यक्रम								
11.4.17.343	तातोलापानी कुण्ड मालिखाला निर्माण	31157 वटा	1	1.39	5	100	4.83	100	96.6
11.4.17.344	लालिग्राम पार्क निर्माण अन्तर्मुखी गा. पा घोरेपानी को) दृष्टिगत खर्च कार्यक्रमहरूको जम्मा:	31157 वटा	1	5.56	20	100	20	100	100
		40015	14.88	53.5					
अ) चालु खर्च अन्तर्वर्तका कार्यक्रमहरू									
2.3.9.1	निर्मित सा स मर्मत	22231 पटक	2	1.39	10	100	9.98	100	99.8
2.4.12.5	प्रचारप्रसार सामग्री व्यापाशल तथा वितरण	22315 व्याकेज	1	0.42	1.5	100	1.48	100	98.66667
2.4.12.6	वार्षिक प्रगति पूरित्वका त्वारी हत्या कार्यक्रम	22315 पटक	1	0.21	0.75	100	0.75	100	100
1	सामन्दायिक वन विकास कार्यक्रम								
2.7.5.5	सम्बन्धी अन्तर्काया कार्यक्रम	22522 पटक	6	0.33	1.2	100	1.2	100	100
2.7.7.37	सामन्दायिक वनहरूको अनुग्रहन तथा प्रतिवेदन तथापी	22522 व्याकेज	1	0.56	2	100	2	100	100
2.7.19.21	सामन्दायिक वन सम्बन्धी अड्डायास	22522 पटक	6	0.5	1.8	100	1.8	100	100
2.7.19.27	उत्कृष्ट सा.व.उ.सः प्रक्षमार	22522 पटक	1	0.08	0.3	100	0.3	100	100
2.7.19.33	सुदूरपश्चिमी वन उपमोक्षता सम्बन्धी संस्थागत कार्यविकास तथा व्यवस्थापन कार्यविकास क्षमता आक्रिवदीषि	22522 पटक	2	0.17	0.6	100	0.59	100	98.33333

क्र.सं.	कार्डफ़ॉन / क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लेवल			प्रगती	प्रगति प्रतिशत
				परिमाण	आर	बजेट	शांतिक	वित्तिय
2.7.21.154	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुदृ गटन, दर्ता, कानूनी जना तयारी तथा वन हस्तावतण प्राक्षियामा सहायिता	22522 वटा	1	0.08	0.3	100	0.3	100
2.7.21.155	स.उ.क.स.कानूनी जना तयारी तथा प्राक्षियामा (नरीया र दातित लक्षित जलवायद्य परिवर्तन अनुकूलता योजना)	22522 वटा	50	2.78	10	100	10	100
2.7.25.2	सब इन्डियन वन कार्यालयहरूको सुधाधिकरण तथा व्यवस्थापन	22522 पटक	6	0.83	3	100	3	100
2.7.5.18	9 राज्यिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम प्रगति समिक्षा र वार्तिक योजना तर्फमा गोष्ठी	22522 पटक	2	0.28	1	100	1	100
8	वन क्षेत्रका धूतीहरू व्यवस्थापन							
2.7.5.59	वातावरणीय कानून सम्बन्धी अधिनियमिकरण गोष्ठी	22522 पटक	1	0.14	0.5	100	0.5	100
2.7.12.1	वन्यजनन्त्रिभाव श्रेष्ठीकामे एवं सम्बन्धी जाँचकाङ्क्षा तथा प्रतिवेदन तयारी	22522 पटक	26	0.07	0.26	100	0.26	100
2.7.12.2	मानव वन्यजनन्त्रिभाव तदनुसन्धान तथा वन्यजनन्त्रिभाव तदमूल	22522 जिल्ला	1	0.56	2	100	2	100
2.7.21.141	वन तथा वन्यजनन्त्रिभाव श्रेष्ठीकामे अनुसन्धान तहकिकात र सम्पूर्त दावधी	22522 व्यापेज	1	0.28	1	100	1	100
11	प्रचारप्रसार तथा सरकारी विकास विकास							
2.7.5.61	सरकार सामाजिक वन, वाताप्रण तथा वन्यजनन्त्रिभाव सुधाना प्रसारण	22522 व्यापेज	1	0.21	0.75	100	0.75	100
6	6 लक्षीय इक्ष्यातापन कार्यक्रम							
2.7.19.8	विद्युत वित्तण दिनी तथा सम्पुद्दय सरकारी वक्ष्यापनको लाभि इकानी समेतो	22522 पटक	10	0.28	1	100	1	100
5	5 लिंजीकान कार्यक्रम							
2.7.21.114	5 लिंजीकान प्रवेदन सम्पुद्दय	22522 वटा	1	0.14	0.5	100	0.5	100
13	13 कृषिवल प्रदर्शन कार्यक्रम							
2.7.21.167	एक लिंजीकान कृषि वन तरमुना कार्यक्रम	22522 व्यापेज	2	1.67	6	100	5.59	100
7	ज्ञानातु धूती कार्यक्रमको अनुमा:							
	कृल जन्मना खर्च							

वार्षिक चालुक्यको जम्मा औरियक प्राप्ति-१९,८७ % र वित्तिय प्राप्ति-१९,३१ %
वार्षिक पुरीगत तर्फको जम्मा औरियक प्राप्ति-१००.०० % र वित्तिय प्राप्ति-१८.७५ %

प्रमाणित गर्ने

मनोज रानाथार
नि. हि.व.अ.

डिप्लिमिन वन कार्यालय, स्थानी
नि. डिप्लिमिन वन कार्यालय, स्थानी
नि. डिप्लिमिन वन कार्यालय, स्थानी

तयार गर्ने

नर बहादुर क्षेत्री
स.व.अ.

डिप्लिमिन वन कार्यालय, स्थानी
नि. डिप्लिमिन वन कार्यालय, स्थानी

आ.व. २०७१।०८०

प्रतिवेदन गरेको : वार्षिक

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

मन्त्रालयको नाम : उद्योग, पर्यटन, बन तथा वातावरण मन्त्रालय (संघ तर्फको)

डिप्जिन बन कार्यालय, न्यादी
(बजेट रु. लाखमा)

अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रममुख

क्र.स.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	परिमाण	बार्षिक लागत	प्रगति	खस वर्को प्रगति	प्रगति प्रतिवेदन	प्रेरित
						शास्त्रीय	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
2 बन, वातावरण तथा अन्तर्राष्ट्रीय सम्बन्ध सम्बन्धीय									
11.4.17.362	अग्री नियन्त्रण सम्बन्धीय समाझो, उपकरण तथा सामग्री	31157 पटक	1	6.9	2	100	1.99	100	99.5
11.4.17.382	खरिद एवं वेतन	31157 पटक	1	20.69	6	100	6	100	100
11.4.17.385	नदी उचास तथा खाली क्षेत्रमा वातावरण प्रभाव	31157 पटक	1	27.59	8	100	7.9	99	98.75
11.4.17.386	वातावरण प्रभाव नदीको ज्ञाता सहित	31157 पटक	1	13.79	4	100	3.99	100	99.75
11.4.17.390	मानव वन्यजनक वन्यजनक वन्यजनक	31157 पटक	1	6.9	2	100	1.99	100	99.5
11.4.17.391	बन अन्तर्राष्ट्रीय पुनर्नियन्त्रण व्यवस्थापन/व्यवसारोपण	31157 पटक	1	6.9	2	100	1.99	100	99.5
11.4.22.408	वन व्यवस्थापन गरी काठ उत्पादन	31159 पटक	1	6.9	2	100	2	100	100
11.4.22.409	जडिवान विनायक नदीको विनायक	31159 पटक	1	57.14	12	100	12	100	100
11.4.22.421	फक्टरी सेवना जडिवान खेती विनायक	31159 पटक	1	19.05	4	100	4	100	100
प्राकृतिक रूपमा रहेका जडिवान नदीको स्वरक्षण तथा व्यवस्थापन									
पौच्छाली, उत्पादन, उत्पादन, वित्तीय सम्बन्धीय सामाजिक सम्बन्धीय									
11.4.22.421	दैर्घ्यालिपि गाडा, गुरुङ	31159 पटक	1	23.81	5	100	5	100	100
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:									
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू									
2.3.12.4	2 बन, वातावरण तथा अन्तर्राष्ट्रीय सम्बन्धीय	22231 पटक	1	8.62	2.5	100	2.5	100	100
2.3.12.6	वन इकोलोजिकल नदीको व्यवस्थापन योजना कार्यालय	22231 पटक	1	8.62	2.5	100	2.5	100	100
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:			2	17.24	5		5		
कुल जम्मा खर्च			8	100	50			100	100

वार्षिक प्रजागत तर्फको जम्मा भौतिक प्रगति- १९.८९ %, र वित्तीय प्रगति- १९.९१ %
वार्षिक चालु तर्फको जम्मा भौतिक प्रगति-१००.०० %, र वित्तीय प्रगति- १००.०० %

तथार गर्ने

नर बहादुर क्षेत्री

स.व.अ.

डिप्जिन बन कार्यालय, न्यादी
स.व.अ.

मर्माज रानाभाट

मर्माज रानाभाट

निर्दिष्ट विवर
मर्माज रानाभाट
मर्माज रानाभाट

दिप्जिन बन कार्यालय, न्यादी

मर्माज रानाभाट
मर्माज रानाभाट

मर्माज रानाभाट

मर्माज रानाभाट

निर्दिष्ट विवर
मर्माज रानाभाट
मर्माज रानाभाट

अनुसूची: ४ दरवन्दी विवरण

पद	सेवा, समूह	तह	संख्या
डिभिजनल वन अधिकृत	वन, जनरल फरेष्ट्रि	अधिकृतस्तर नवौ, दशौ	१
सहायक वन अधिकृत	वन, जनरल फरेष्ट्रि	अधिकृतस्तर सातौ, आठौ	८
नायव सुब्बा	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	अधिकृतस्तर छैठौ वा सहायक पाचौ	१
लेखापाल	प्रशासन, लेखा	अधिकृतस्तर छैठौ वा सहायक पाचौ	१
रेन्जर	वन, जनरल फरेष्ट्रि	अधिकृतस्तर छैठौ वा सहायक पाचौ	१
खरिदार	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	सहायक पाचौ वा चौथो	१
फरेष्ट्रर	वन, जनरल फरेष्ट्रि	सहायक पाचौ वा चौथो	२
वन रक्षक	वन, जनरल फरेष्ट्रि	श्रेणी विहिन	२५
कार्यालय सहयोगी, चौकिदार	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	श्रेणी विहिन	३
हलुका सवारी चालक	प्रशासन, सामान्य प्रशासन	श्रेणी विहिन	१
जम्मा			४४ जना

अनुसूची: ५ हालसम्म कार्यरत कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	देखि	सम्म
१	स्वयम्भुमान अमात्य	२०३४।०९।०४	२०३५।०२।२५
२	मनोहरलाल श्रेष्ठ	२०३५।१०।१०	२०४०।०२।२५
३	नवराज बराल	२०४०।०२।२६	२०४२।०१।०६
४	तुलसीभक्त प्रजापति	२०४२।०२।०६	२०४३।०८।२७
५	माधव प्रसाद आचार्य	२०४३।१२।१०	२०४४।०५।२३
६	कृष्ण बहादुर जिसी	२०४४।०७।१६	२०४५।०६।०९
७	हिरालाल प्रसाद कुशवाह	२०४५।०६।०९	२०४७।०८।२२
८	टोप बहादुर शाक्य	२०४७।०८।२५	२०४८।०८।०८
९	प्रकाश लम्साल	२०४८।०६।०५	२०५३।०५।०४
१०	विश्वनाथ प्रसाद महतो	२०५३।०६।२५	२०५४।१०।२०
११	रामबाबू पौड्याल	२०५४।१०।२०	२०५८।०६।१७
१२	सूर्यकान्त सिंदेल	२०५८।०७।०९	२०६०।१२।३०

१३	महेन्द्र प्रसाद चौधरी	२०६९ ०९ ०९	२०६४ ०६ ०६
१४	विजय राज सुवेदी	२०६४ ०६ १७	२०६५ १२ २२
१५	पूर्णेश्वर सुवेदी	२०६५ १२ १७	२०६८ १२ ३०
१६	यम बहादुर रङ्गबा	२०६९ ०९ ०३	२०७० ०८ २३
१७	राम स्वार्थ साह	२०७० ०८ २४	२०७२ ०२ ०५
१८	अजय विक्रम मानन्धर (नि.)	२०७२ ०२ ०६	२०७२ ०७ १५
१९	सुखलाल प्रसाद जयसवाल	२०७२ ०७ १६	२०७४ ०६ १०
२०	माधव प्रसाद देव	२०७४ ०६ २४	२०७५ ०६ २१
२१	हरिश्चन्द्र सापकोटा	२०७५ ०६ २४	२०७६ १० १५
२२	सन्तोष खनाल (नि.)	२०७६ ११ ०२	२०७८ ०४ २१
२३	चन्द्रणी सापकोटा (नि.)	२०७८ ०४ २२	२०७८ ०९ ०४
२४	मनोज रानाभाट (नि.)	२०७८ ०९ ०५	हालसम्म

अनुसूची: ६ कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली

सि.नं.	पद	नाम, थर	ठेगाना	संकेत नं.	फोन नं.	जिम्मेवारी
१	नि. डिभिजनल वन अधिकृत (आर्टॉ तह)	मनोज रानाभाट	तनाहु	१४६९६२	९८५७६२५३५४ ९८५०६४४६६५	कार्यालय प्रमुख
२	सहायक वन अधिकृत (आर्टॉ तह)	चन्द्रमणी सापकोटा	स्थानी	१६३६४०	९८५७६२२४४६४	योजना तथा व्यवस्थापन शाखा मालिका तथा स.डि.व.का प्रमुख
३	सहायक वन अधिकृत आर्टॉ तह)	करुणा कार्की	तनाहु	२१९०५५	९८४६२४५६१०७८	बेनी र अन्पूर्ण स.डि.व.का प्रमुख
४	सहायक वन अधिकृत (सातौ तह)	नर बहादुर खेत्री	कार्की	२२७०४४	९८५७६१७०७८ ९८४२२४८६२७	योजना तथा व्यवस्थापन शाखा ध्वलागिरी र रुधुगागा स.डि.व.का प्रमुख
५	अधिकृत छेठौ (लेखा) अधिकृत	नारायण प्रसाद सुवेदी	स्थानी	२२४७६२	९८५७६४०९६५	आप्र. शाखा
६	(छेठौ तह) अधिकृत	रिता खेत्री	स्थानी	१९९७७६	९८६७६१६०६३	यो. तथा व्य. शाखा
७	(छेठौ तह)	नारायणदत्त उपाध्याय	पर्वत		९८५७६२०१८८	प्रशासन शाखा
८	सहायक पाचौ तह	गोविन्द प्रसाद सुवेदी	पर्वत	१९७०७८	९८५७६४८७७७	प्रशासन शाखा
९	फरेष्टर (पाचौ)	रुद्र बहादुर खेत्री	स्थानी	१०००९६	९८४७७५९९२८	मानला स.डि.व.का
१०	फरेष्टर(चौथे तह)	लक्ष्मी बानियाँ	स्थानी	२०९९४५	९८५७६३३६१५	यो. तथा व्य. शाखा र बेनी स. डि. व. का
११	फरेष्टर (राप.अनं. दि.)	रामजी शर्मा	स्थानी	१५००९४	९८४७६२७८६२	रुधुगागा स.डि.व.का
१२	फरेष्टर (राप.अनं. दि)	दिपकबहादुर शेरचन	बालुंगा	२२३६२९	९८६९८८००१७	मालिका स.डि.व.का
१३	फरेष्टर (राप.अनं. दि)	पुणबहादुर वि.क.	स्थानी	२००७९६४	९८५७६१७४२	ध्वलागिरी स.डि.व.का
१४	फरेष्टर (राप.अनं.दि)	विशु खेत्री	स्थानी	२२९७४८	१८४७६१०१०२	अन्पूर्ण स.डि.व.का
१५	वन रक्षक	थमन खेत्री	स्थानी	१९४९६७९८	१८४६८२८३३७	ध्वलागिरी स.डि.व.का
१६	वन रक्षक	खडानन्द शर्मा	स्थानी	१६१२८१	९८५७६२१७१५	रुधुगागा स.डि.व.का

१७	वन रक्षक	टेकानाथ शर्मा	स्यादी	१४९६३७८	१४७५५२५५१	रथुणा स.हिवका
१८	वन रक्षक	गिरेन्द्र ब कटुवाल	स्यादी	१४९६९०	१४८८४८६०१	मालिका स.हिवका
१९	वन रक्षक	राजेन्द्र सापकेटा	स्यादी	१४९६८१	१४५७६२२८२६	बेनी स.हिवका
२०	वन रक्षक	तारानाथ हुचान जेंपी	स्यादी	१५००९३	१५४७५५७९०	मालिका स.हिवका
२१	वन रक्षक	प्रकाश चोचाझी	स्यादी	२०७१७१	१४६०४६१९२८	अन्तपूर्ण स.हिवका
२२	वन रक्षक	हमवहादुर तिलिजा	स्यादी	२२८५०५	१४७५२३३४	मंगला स.हिवका
२३	वन रक्षक	सिमा रेग्मी	स्यादी	२२९२२०	१४६५४७४४	बेनी स.हिवका
२४	कार्यालय सहयोगी	दुर्गदत्त आचार्य	स्यादी	१४७६९५	१४८०४७०४८६	डिपिजन वन कार्यालय
२५	सवारी चालक	भोजबहादुर बाहियाँ	स्यादी	करार	१४८२२४८८१	डिपिजन वन कार्यालय
२६	कार्यालय सहयोगी	बेल बहादुर पापेटे	स्यादी	करार	१४९३४४५४३२	डिपिजन वन कार्यालय
२७	कार्यालय सहयोगी	पुषा विक निजार	स्यादी	करार	१४७५८००८८८	डिपिजन वन कार्यालय

अनुसूची: ७ हालसम्ममा दर्ता भएका फर्निचर उद्योगहरूको नामावली

क्र.सं	फर्मको नाम	ठेगाना	प्रोपराईटरको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	श्रेष्ठ ग्रिल तथा स्टिल फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७		
२	मनकामना फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-२	इन्द्रकुमारी लामिछाने खड्का	९८४०६०२५७१
३	मंगला फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-५	इन्द्रबहादुर बि.क	९८६७६०३००९
४	बस्याल फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-१	ओमबहादुर किसान	
५	महारानी फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७	ओमबहादुर सुनार	९८४७६४२९४१
६	रघुगंगा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-९	कमलबहादुर हमाल	
७	रुमले फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-२	किरमान पुन	
८	गणेश फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	कुवीरकुमार श्रेष्ठ	
९	शिव फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-२	कृष्णबहादुर रोका	
१०	म्यारिद फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-२	केशवनारायण भट्टचन	
११	सुप्रिया फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-५	खडानन्द रेग्मी	९८४७७४९७७०
१२	श्रेष्ठ फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७	खड्कलाल श्रेष्ठ	
१३	अन्नपुर्ण फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-३	खिनदेवी मगर्नी	९८४७६४२८४९
१४	बराह फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-७	खिमबहादुर जुग्जालि	९७४६०५७५६४
१५	मालिका गामिण फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-५	गंगबहादुर बि.क	
१६	गंगा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-२	गंगाबहादुर सापकोटा	
१७	बौद्ध फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७	गंगाबहादुर बानियाँ	
१८	मान्द्रे ढुंगा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	गीता किसान	९८६७६१९४१०
१९	मराड फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-६	गौबहादुर क्षे	९८६९२१६२०१
२०	कविन फर्निचर उद्योग	अन्नपुर्ण गाउँपालिका-३	चक्रप्रसाद तुलाचन	
२१	बराह फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-७	जंगबहादुर गर्भुजा	९७४६०५७५६४
२२	अन्नपुर्ण सामुदायिक फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-३	जसबहादुर पुन	९८४७६४२८४९
२३	शिव फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-२	जितबहादुर थापा मगर	
२४	पुजा पुजन फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	टीकाबहादुर चोखाल	९८२१३०५६८०
२५	नारी फर्निचर उद्योग	अन्नपुर्ण गाउँपालिका-२	ठमन पुन	९८४७७३२३१९
२६	थापा फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-७	तमबहादुर थापा	
२७	कामना फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-७	तेजबहादुर पुर्जा	९८६९०२९९९४
२८	सृजनी फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	दालिन्द्र थापा मगर	९८०६१५७९२०
२९	के. सी फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	दीनेश खत्री	९८५७६४०८५६
३०	बानिया फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	दिपक बानियाँ	९८२३८२७०६९
३१	पौलस्य फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-५	दिले सार्की	९८४९१०९५२६
३२	आचार्य फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-१	दुर्गा आचार्य	९८०५१८८०९६

३३	बराह फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-७	थम बहादुर जुग्जालि	९७४६०५७५६४
३४	सम तारा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७	नन्दमति बि.क	९८४६७१६६७३
३५	खत्री फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-९	नविन खत्री	९८५७६४०६४७
३६	थापा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	नरबहादुर थापा मगर	
३७	बुद्ध फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	नवराज थापा मगर	
३८	जि. सी फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	नारायण घर्टि	
३९	दिव्य फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७	नेत्रबहादुर महत	
४०	सोम फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-२	प्रदीप सापकोटा	९८५७६४०२२२
४१	श्रेष्ठ फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७	प्रमोद श्रेष्ठ	
४२	रोका फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-५	बलबहादुर रोका	९८२१३१२६५९
४३	सन्त विश्वकर्मा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-६	बलबहादुर विश्वकर्मा	
४४	बालचन्द्र फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-८	बालकृष्ण सुवेदी	९८५७६४०२१७
४५	विनय फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-५	बिजुला बानियाँ	९८४७७८७३६४
४६	भण्डारी फर्निचर उद्योग	रघुगंगा गाउँपालिका-३	विष्णु बहादुर भन्डारी	९८५७४४३२२२
४७	धवलागिरि फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-५	भक्तबहादुर छन्त्याल	९८४२२८२१७५
४८	सापकोटा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-२	भद्रबहादुर सापकोटा	
४९	देउरालि फर्निचर तथा मौरी घार उद्योग	बेनी नगरपालिका-५	भलबहादुर बि.क	६१६८०१११
५०	न्यू थापा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-६	भीमबहादुर थापा	
५१	बसन्त फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	भीमबहादुर थापा मगर	
५२	थामडाङा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	भीमबहादुर थापा	९८४७६७४७३४
५३	ऊ एन एस फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	भीमबहादुर खड्का	९८०७५९८४८२
५४	नागी सामुदायिक फर्निचर उद्योग	अन्नपुर्ण गाउँपालिका-२	भीमबहादुर तिलिजा	९८४७७३२३१९
५५	नरेन्द्र फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-१	मकरबहादुर पुन	
५६	एम. पी फर्निचर उद्योग	धवलागिरि गाउँपालिका-४	मतिप्रसाद पुन	९८६७७०४६४४
५७	देउराली फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-८	मनिलाल तामा	
५८	सुजन फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-७	मानबहादुर विश्वकर्मा	९८१७६९७००६
५९	न्यु मिसन फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-६	मीनबहादुर बानियाँ	९८५७६२०८५९
६०	मोहन फर्निचर उद्योग	रघुगंगा गाउँपालिका-३	मोहन सार्कि	९८४७६७८५६४
६१	गलेश्वर महादेव सामुदायिक फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	यामबहादुर चोखाल	
६२	याम फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-३	यामबहादुर थापा	९८४६२९५५३९
६३	डी. वी फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-२	योगेन्द्रबहादुर थापा	९८०६१५१९८२
६४	कृष्ण फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-८	राजकुमार क्षेत्री	९८५७६२४२०५
६५	सुन्दर चौदूनी फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-८	राजकुमार श्रेष्ठ	
६६	राम फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	रामशरण खत्री	९८४७७३२४१९
६७	नागी फर्निचर उद्योग	अन्नपुर्ण गाउँपालिका-२	रामकुमारि पुन	९८४७७३२३१९

६८	रामलक्ष्मण फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-९	स्लद्वबहादुर खत्री	
६९	नवसृजना फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-३	रुपेश बुढा	९८६२९०४९७८
७०	कुवैर फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-६	लकबहादुर श्रिपाली	
७१	श्रमिक फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-३	लालबहादुर पान्डे	९८६३६३८८२६
७२	स्वर्गारश्राम फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-३	लालबहादुर पुन	९८५७६४९१९७
७३	धौलागिरि फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-७	लालबहादुर हर्मेल	९८६७९३१८८
७४	गोकर्ण फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-२	लालबहादुर खड्काथोकी	९८६७९७२०९६
७५	ओम फर्निचर उद्योग	धवलागिरी गाउँपालिका-७	लालबहादुर सुनार	९८६७६८२३३१
७६	लाधाली फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-६	लेकबहादुर पुन	
७७	किल्जल फर्निचर उद्योग	रघुगंगा गाउँपालिका-३	विष्णु सार्की	९८४३४५४७०७
७८	होम एड सर्मिला काष्ट	बेनी नगरपालिका-७	शर्मिला पुन	९८४६१०३०३७
७९	मंगला फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-६	शिव शेरचन	
८०	घारखोला बरुवाल	अन्नपुर्ण गाउँपालिका-१	शुशिला खडका	९८५७६४०९०१
८१	थामडाङा फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-४	शेरबहादुर खत्री	९८४५७६४७३४
८२	रोका फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-३	सनबहादुर रोका	९८६७८४६२०५
८३	सुसन्ना फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-१, कुहु	समबहादुर बि.क	९८६२१३१३७६
८४	तारा फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-४	यामबहादुर चोखाल	
८५	नारी फर्निचर उद्योग	अन्नपुर्ण गाउँपालिका-२	सुकमाया पुन	९८४७७३२३१९
८६	विशाल फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१	सोमबहादुर विश्वकर्मा	
८७	लगनशिल फर्निचर उद्योग	मालिका गाउँपालिका-५	सोमबहादुर थापा	९८४७७५८६४६
८८	लप्सन एंड दिप्सन फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-१०	हरि गर्बुजा	९८४७७५१०९९
८९	विककी फर्निचर उद्योग	बेनी नगरपालिका-८	हर्कबहादुर बि.क	९८४७७८१६७९
९०	वेगखोला तुलोगाउ फर्निचर उद्योग	रघुगंगा गाउँपालिका-२	होमबहादुर गर्बुजा	९८४७७८१५४७
९१	श्रृजना फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-१	टेकबहादुर किसान	
९२	सुसन्ना एलिसिवा फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-१	समबहादुर किसान	
९३	अनिल फर्निचर उद्योग	मंगला गाउँपालिका-१	मंगले सार्की	

अनुसूची : ८ भवन तथा घर जग्गाको विवरण

सि. न.	प्रयोजन	किसिम	तला	क्षेत्रफल (वर्ग मिटर)	निर्माण वर्ष	लागत रु. (हजार मा)	भवन निर्माणमा सहयोगी निकाय
१	पुरानो कार्यालय भवन	पक्की सेलेटको छपान	१	११.३९८	२०३४	६८८.६६	नेपाल सरकार
२	पुरानो जि.व.अ. आवास	पक्की सेलेटको छपान	१	११५.७२	२०३४	८७१.९२	नेपाल सरकार
३	थपेको पुरानो कार्यालय भवन	पक्की ढलान	१	७५.६२०	२०५६	२३५.००	नेपाल सरकार

सि. नं.	प्रयोजन	किसिम	तला	क्षेत्रफल (वर्ग मिटर)	निर्माण वर्ष	लागत रु. (हजार मा.)	भवन निर्माणमा सहयोगी निकाय
४	नर्सरी भवन	पक्की ढलान	१	१६.४६	२०४२	८३०.७२	अमेरीकी सहयोग
५	तालिम हल	पक्की टिनको छाना	१	६५.४०	२०५८	५९८.४०	बैलायती सहयोग
६	पालेघर क्यान्टीन	पक्की स्लेटको छाना	२	१३.६४६	२०४२	२१४.२०	नेपाल सरकार (हाल नरहेको)
७	कार्यालय भवन	पक्की टिनको छाना	२	३३९.६४७	२०४२	३१०५.९०	अमेरीकी सहयोग
८	जिल्ला वन अधिकृत आवास (नयाँ)	पक्की टिनको छाना	२	१७३.३७५	२०४२	१५८६.९०	
९	गेष्ठ हाउस	पक्की टिनको छाना	१	१४४.६५	२०४२	६०५.२०	
१०	स्टाफ क्वाटर	पक्की टिनको छाना	१	१४४.६५	२०४२	६०५.२०	
११	मंगलाधाट रेपो. भवन	पक्की टिनको छाना	२	१३१.८२९	२०४२	११९८.५०	
१२	मंगलाधाट रेपो. स्टाफ आवास भवन	पक्की टिनको छाना	१	१४४.६५	२०४२	६०५.२०	
१३	दरवाङ रेपो. भवन	पक्की टिनको छाना	२	१७३.३५७	२०५४	९५०.०	
१४	तातोपानी रेपो. भवन	पक्की टिनको छाना	२	१७३.३५७	२०५५	९८५.०	
१५	तत्कालिन रिम वन इलाका कार्यालय भवन	पक्की टिनको छाना	१	६५.४०४	२०४२	५९८.४०	अमेरीकी सहयोग (पहिरेले भवन र जग्गा खसालेको)
१६	घतान रेपो. भवन	पक्की स्लेटको छाना	२	३३९.४७६	२०४२	१२०५.००	अमेरीकी सहयोग (द्वन्द्वकालमा पूर्ण क्षती)
१७	घतान रेपो. स्टाफ आवास	पक्की स्लेटको छाना	१	८६.६८०	२०४२		अमेरीकी सहयोग (ससस्त्र क्याम्प बसेको)
१८	पाखापानी रेपो. भवन	पक्की स्लेटको छाना	१	६५.४९६	२०४२	५४५.०	अमेरीकी सहयोग (द्वन्द्वकालमा पूर्ण क्षती)
१९	तत्कालीन वेग रेपो. भवन	पक्की स्लेटको छाना	२	३३९.४६७	२०४२	३१०५.९०	अमेरीकी सहयोग (प्रयोगमा नभएको)
२०	तत्कालीन दाना इकाई भवन	पक्की स्लेटको छाना	१	६५.४०४	२०४२	५९८.४०	
२१	तत्कालीन सिख इकाई भवन	पक्की स्लेटको छाना	१	६५.४०४	२०४२	५९८.४०	
२२	तत्कालीन पात्लेखेत इकाई भवन	पक्की स्लेटको छाना	१	६५.४०४	२०४२	५९८.४०	
२३	तत्कालीन दोवा इकाई भवन	पक्की स्लेटको छाना	१	६५.४०४	२०४२	५९८.४०	

क्र. सं.	ठेगाना	जगाको किसिम	कित्ता नं.	क्षेत्रफल (रोपनी)	जगाको प्रयोजन	प्राप्ति मिति	अवश्या (प्रयोगमा)	प्राप्ति शोत	जगाको मूल्य (हजारमा)	
१	अर्थुङ्क-२, हाल बेनपा. ७	घडेरी	अर्थुङ्क-२/ख १९०	५-१५-०-०	घडेरी नरसी	२०३८।११।०५	रहेको	नरहेको	२५५३।१५।०	
२	अर्थुङ्क-२, हाल बेनपा. ९	घडेरी	अर्थुङ्क-२/ख १०७	०-५-०-१	घडेरी पालेशर	२०३१।०८।२१	रहेको	नरहेको	६६।४५।४	
३	अर्थुङ्क-२, हाल बेनपा. ७	घडेरी	अर्थुङ्क-२/ख १८	१-३-३-१	घडेरी कार्यालय भवन	२०३१।०८।२१	रहेको	अधिकरण	२६००।३।९	
४	अर्थुङ्क-२, हाल बेनपा. ७	घडेरी	अर्थुङ्क-२/ख ११	४-३-१-१	घडेरी आवास क्षेत्र	२०३।०८।२१	रहेको	अधिकरण	८०२।४।४।४	
५	अर्थुङ्क-२, हाल बेनपा. ७	घडेरी	अर्थुङ्क-२/ख ३२२	०-४-१-०	घडेरी साविक मालाघाट रेपो.	२०४२।०१।०६	रहेको	अधिकरण	१३।३।००।०	
६	अर्थुङ्क-२, हाल बेनपा. ७	घडेरी	अर्थुङ्क-२/ख ३२३	०-३-०-०	घडेरी मालाघाट रेपो. स्टाफ अवास	२०४२।०।०६	रहेको	अधिकरण	१४।००।०	
७	कुँडै६, हाल मंगला गाडा.	घडेरी	कुँडै६/ख १५२	०-१३-०-०	घडेरी साविक बालियारौर रेपो. भवन	२०५८।०३।२४	रहेको		१४।७।००।०	
८	साविक राखुकट्टवाल -२, हाल खुगागा गाडा-३	घडेरी	राखुकट्टवाल-२/ग ११९	३-०-०-०	घडेरी साविक बेग रेपो. भवन	२०५९।०२।३।१	नरहेको	खरीद	२००।००।०	
९	साविक ताकम-४, हाल धबलागाई गाडा.	घडेरी	ताकम-४/क ३२४	१-८-०-३	घडेरी साविक ताकम रेपो भवन	२०५५।०३।२४	रहेको	खरीद	१७।८।०५।६	
१०	दरवाड-१, हाल मालिका गाडा.	घडेरी	दरवाड-१/क १८९ र १९०	०-११-३-३ र ०-१२-२-१	घडेरी साविक दरवाड रेपो. भवन	२०५१।०३।१९	रहेको	खरीद	३।४।००।८	
११	भुलुङ्कतातोपानी-१, हाल अन्त्यागा-३	घडेरी	भुलुङ्कतातोपानी-१/ख ६०	१-९-०-०	घडेरी साविक तातोपानी रेपो. भवन	२०५३।०१।०७	रहेको	खरीद	५।३।१२।५	
१२	भुलुङ्कतातोपानी-१, हाल अन्त्यागा-३	घडेरी	भुलुङ्कतातोपानी-१/क १४	०-१-०-०	घडेरी साविक तातोपानी रेपो. भवन	२०५१।०३।१९	-	नरहेको	खरीद	६।।।८।।।
१३	हिस्तान-७, हाल अन्त्याग-७	घडेरी	हिस्तान-७/ड २१६ र २१८	०-१२-२-१	इकाई आवासीय भवन	२०४१।०३।२१	-	नरहेको	खरीद	०।९।९।
१४	घाटान-७, हाल बेनपा-१	घडेरी	घाटान-७/ड १७० र १७२	०-०-१-२ र ०-१-०-३	घडेरी साविक घाटान रेपो. भवन	२०४१।०४।१४	-	नरहेको	खरीद	२८।।।१।।।
१५	पाख्यपानी-६, हाल अन्त्यागा-६	घडेरी	प्रतिजग्ना	१-०-०-०	घडेरी साविक पाख्यपानी रेपो. भवन	-	-	नरहेको		
१६	राखुमागती-८, हाल रघुगांगा-२	घडेरी	प्रतिजग्ना	०-८-०-०	घडेरी साविक बेग रेपो. भवन	-	-	नरहेको		
१७	दाना-५, हाल अन्त्यागा-५	घडेरी	प्रतिजग्ना	०-१-०-०	घडेरी तत्कालिन दाना	-	-	नरहेको		
१८	शिख-८, हाल अन्त्यागा-८	घडेरी	प्रतिजग्ना	०-१-०-०	झगाई तत्कालिन शिख	-	-	नरहेको		
१९	पालेखेत-१, हाल बेनपा-१०	घडेरी	प्रतिजग्ना	०-१-०-०	घडेरी तत्कालिन पालेखेत	-	-	नरहेको		
२०	दोवा-६, हाल	घडेरी	प्रतिजग्ना	०-१-०-०	घडेरी तत्कालिन दोवा	-	-	नरहेको		

अनुसूची ९ वन तथा वातावरण सम्बन्धी नीति तथा कानूनको सूची

१	राष्ट्रिय वन नीति, २०७५
२	राष्ट्रिय वातावरण नीति, २०७६
३	राष्ट्रिय जलवायू परिवर्तन नीति, २०७६
४	राष्ट्रिय सिमसार नीति, २०६९
५	जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास नीति, २०६९
६	राष्ट्रिय कृषि-वन नीति, २०७६
७	खर्क नीति, २०६८
८	National Ramsar Strategy and Action Plan (2018–2024)
९	National Bio/diversity Strategy and Action Plan (2014–2020)
१०	National REDD ± Strategy, 2018
११	Forest Sector Strategy (2016–2025)
१२	वन अतिक्रमण नियन्त्रण रणनीति, २०६८
१३	वन डेलो व्यवस्थापन रणनीति, २०६७
१४	वन अनुसन्धान रणनीति, २०७३
१५	जलवायू परिवर्तन सम्बन्धी लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना (२०७७ -२०८७)
१६	वन ऐन २०७६, वन नियमावली २०७९
१७	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९, नियमावली २०३०
१८	वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६, नियमावली २०७७
१९	संकटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको अन्तराष्ट्रिय व्यापार नियन्त्रण ऐन, २०७३, नियमावली २०७६
२०	वर, पिपल, समी र चौतारो संरक्षण ऐन, २०७५ (गण्डकी प्रदेश)
२१	जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समितिको कार्यविधि निर्देशिका, २०७३
२२	जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समितिको गठन तथा संचालन निर्देशिका, २०६८
२३	वन पैदावार विक्रि वितरण निर्देशिका, २०७३
२४	सामुदायिक वनको काठ, दाउरा संकलन तथा बिक्रि वितरण निर्देशिका, २०७१
२५	सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन, २०७१
२६	सामुदायिक बन उपभोक्ता समूहको आर्थिक कार्यविधि निर्देशिका, २०७३
२७	सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रबर्धन कार्यविधि, २०७५
२८	वन श्रोत सर्वेक्षण मार्गदर्शन, २०६१
२९	गैरकाष्ठ वन पैदावारको स्रोत सर्वेक्षण मार्गदर्शन, २०६१
३०	सरकारी रुख हटाउने मापदण्ड, २०७१
३१	राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड सहितको कार्यविधि, २०७६
३२	वन्यजन्तुबाट हुने क्षतीको राहत सहयोग निर्देशिका (तेस्रो संशोधन), २०७५

अनुसूची १० नागरिक बडापत्र

सि. नं.	सेवा सुविधाको विवरण	आवश्यक कागजात र प्रकृया	लाग्ने अवधी दिन	दस्तुर	जिम्मेवार शाखा	दिलासाई भएमा गुप्त रेस्ट वा उत्तराधिकारी द्वारा दर्ज
१ सामुदायिक वन सम्बन्धी						
१.१	विधान स्वीकृति तथा समूह दर्ता	समूहको निवेदन र विधान पे श गर्ने	१० दिन			
१.२	वन कार्ययोजना दर्ता र वन हस्तान्तरण	समूहको निवेदन र वन कार्ययोजना पेश गर्ने				
१.३	वन कार्ययोजना नविकरण	समूहको निवेदन र कार्ययोजना पेश गर्ने				
१.४	वन पैदावार संकलन सहमति	समूहको निवेदन				
२	बिभिन्न प्रजातीका विरुद्ध वितरण	निवेदन र तिरो शिरेको रसिद	तुरुन्तौ	नलाग्ने	सम्बन्धित सङ्गठित संस्थानका, योजना तथा व्यवस्थापन शाखा	
३	सरकारद्वारा व्यवस्थित वनबाट काठ दाउरा (धर काज, विपद, दाहसंस्कार र विकास निर्माणको लागि) संकलन र व्यापारिक प्रयोजनका लागि जडिबुटी संकलन ईजाजत	चारकिल्ला, प्रजाती, परिमाण र प्रयोजन खुलाई निवेदन दिने		रु. १० को टिकट र राजशव रकम	योजना तथा व्यवस्थापन शाखा	
४	निजि आवादीको काठ, दाउरा तथा जडिबुटी संकलन ईजाजत	परिमाण र प्रजाती खुलाई निवेदन साथ नापी नक्सा, जग्गाधनी प्रमाणपूर्जा, तिरो शिरेको रसिद, नागरिकता वा फर्द दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, बडा कार्यालयको सिफारिस		रु. १० को टिकट	योजना तथा व्यवस्थापन शाखा	
५	वन्यजन्तुबाट भएको क्षतीमा राहत माग	निवेदन र अन्य तोकिए बमो जिम्का कागजात			कर्मचारी प्रशासन शाखा	
६	मुद्दा सम्बन्धी (तारेख, बयान, सोधपूछ)	मौखिक अनुरोध / निवेदन		नलाग्ने	सम्बन्धित अनुसन्धान अधिकृत वा कर्मचारी प्रशासन शाखा	
७	राजशव र धरोटी सम्बन्धी	निवेदन	तुरुन्तौ	नलाग्ने	आर्थिक प्रशासन शाखा	
८	सिफारिस माग (उद्योग दर्ता लगायत)	निवेदन र अन्य तोकिए बमो जिम्का कागजात	१० दिन	रु. १० को टिकट	योजना तथा व्यवस्थापन शाखा	
९	अन्य प्राविधिक सहयोग	मौखिक अनुरोध/ निवेदन	तुरुन्तौ १० दिन	नलाग्ने	सङ्गठित संस्थान तथा व्यवस्थापन शाखा	
१०	सोधपूछ	मौखिक अनुरोध	तुरुन्तौ	नलाग्ने	कर्मचारी प्रशासन शाखा, सोधपूछ तथा सहायता कक्ष	
११	सूचना माग	कारण उल्लेख गरी निवेदन दिने	१५ दिन	प्रचलित कानून बमोजिम	सूचना अधिकारी	

अनुसूची ११ सूचना अधिकारीसंग सूचना माग गर्ने ढांचा

मिति : .....

श्रीमान् सूचना अधिकारी ज्यु,
डिभिजन वन कार्यालय, म्यागदी ।

विषय : सूचना तथा विवरणको प्रमाणित प्रतिलिपि पाउँ भन्ने बारे,

महोदय,

उपर्युक्त सम्बन्धमा म/हामी निवेदकलाई यस कार्यालयमा रहेका तपसिलमा उल्लिखित विवरण, तथ्याङ्क तथा सूचना मेरो/हाम्रो ..... प्रयोजनको लागि आवश्यक परेको जानकारी गराउन चाहन्छु, उक्त सूचना नेपालको संविधान को धारा २७ तथा सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ३ र ७ अनुसार ति सूचना तथा जानकारीको प्रमाणित प्रतिलिपि उपलब्ध गराई दिनुहुन यो निवेदन गर्दछु

तपसिल

.....

.....

माथि उल्लेखित सुचनाको प्रतिलिपि छिटो भन्दा छिटो उपलब्ध गराउनु हुन अनुरोध गर्दछु। उल्लिखित सूचना उपलब्ध गराउंदा लाग्ने कानून बमोजिमको शुल्क बुझाउन तयार छु

निवेदक

.....

नाम :-

ठेगाना :-

फोन नं. :-

इमेल:-